UNIVERSITETET I BERGEN

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 03/14
Møtedato: 4. februar 2014

ORIENTERINGS- OG REFERATSAKER

---

a) Protokoll fra Studieutvalget
Protokoll fra møte 21.01.14 følger vedlagt

b) Protokoll fra Forskningsutvalget
Protokoll fra møte 24.01.14 følger vedlagt

c) Protokoll fra Tilsettingsutvalget
Ingen protokoll

d) Utlysningstekster
Utlyst stilling som seniorkonsulent innenfor internasjonalisering knyttet til studieseksjonen (14/905). Utlysningstekst følger vedlagt

e) Personalia

- Christina Kottum Elmar er tilsatt som førstekonsulent i studieseksjonen fra 01.01.14

- Mari Anne Franklin er tilsatt som førstekonsulent i studieseksjonen fra 01.02.14

- Anette Stevnebø er tilsatt som førstekonsulent HR i stabs- og forskningsseksjonen for perioden 01.01.14 til og med 31.12.14

- Espen Nilsen og Magnus Aspøy er tilsatt som studentmedarbeidere i fakultetets informasjonssenter for perioden 01.01. til og med 30.06.14

- Magnus Halsnes er tilsatt i 50% stilling som førstekonsulent, formidlingsarbeid knyttet til fakultetets strafferettsgruppe for perioden 01.01. til og med 15.04.14

f) Saker Den sentrale klagenemnden (**unntatt offentlighet**) og dommer fra Bergen og Oslo Tingrett
Vedtak i Den sentrale klagenemnden sak 66/13, sak 61/13 og 75/13.
Dom Bergen Tingrett 29.11.13. Dom Oslo Tingrett 19.12.13.

g) Oppnevning av komiteer

h) Godkjenning av avhandling og oppnevning av opponenter

i) Sensurfrist
Vedlagt vedtak fra universitetsstyret, sak 86/13

j) Studentundersøkelsen «UiB-student 2013»
Vedlagt sammendrag/presentasjon av resultatene for JUS

k) Universitetet i Bergen – Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen
Vedlagt rapport datert januar 2014

Asbjørn Strandbakken
Dekan

Øystein Lunde Iversen
Fakultetsdirektør

29.01.14
EVA
Vedlegg

a)

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 21. januar 2014 kl. 09:15 – 10:15.
Møterom 546

Til stede:
Asbjørn Strandbakken (leder)
Magne Strandberg (a)
Bjørn Henning Østenstad – vara for Anneken Sperr (a)
Maria Vea Lund (b)
Eli Tjerandsen – vara for Kjersti Bakke Sørensen (c)

Forfall: Kjersti Bakke Sørensen, Anneken Sperr, Peder Karijord, Eleni Borgund.
Observatører: Christine Stoltz Olsvik, Nina Østensen, Lena Grønningsæter.

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no

Neste møte: 11. februar 2014 kl 09:15

Sak 1-14	**Orienteringssaker**
1	Protokoll fra SU 3. desember. Godkjent på sirkulasjon 4. desember 2013. ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak ***Det er ikke fattet fullmaktsvedtak i perioden.*** Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no De publiseres også sammen med innkallingen på Studieutvalgets nettside: http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/styrer-og-utvalg-ved-det-juridiske-fakultet/studieutvalget/innkallinger-og-protokoller-2013
3	SU-møtet 13. mai må muligens flyttes. (Administrasjonsseminar.) *Går det bra med mandag 12. mai?*
4 2009/8038-28	Sensurfrist for emner på 1. – 4. studieår, unntatt ex.phil. og ex.fac. I Universitetsstyrets møte den 11. desember ble det fattet vedtak i sak 86/13: *«Forskrift om frister for sensur av eksamen ved Det juridiske fakultet» forlenges til og med 31.12. 2018.*
5 2012/9691-15	Studentundersøkelsen 2013. Studieadministrativ avdeling gjennomførte i 2013 en omfattende studentundersøkelse. Undersøkelsen er nå ferdig bearbeidet, og fakultetene har mottatt orientering om resultatene. Representanter fra SA vil gjerne presentere funnene, og vi har meldt inn SU-møtet i januar og februar som alternativer. Det er ikke kommet tilbakemelding på det. I denne omgang gjøres undersøkelsen tilgjengelig for Studieutvalget: http://vedlegg.uib.no/?id=12e85630e572a0c6cbea24d52da8e373 (90dager fra 13. januar). OBS: Filen er på 258 sider! Den består av oversendelsen fra UiB, en samlerapport (fra side 3), resultatene fra jus i statistikk (fra side 57), resultatene fra jus i fritekst (fra side 201) og til slutt spørreundersøkelsen (fra side 217). (Sidetallene referere til vedlagte .pdf-fil.) **SU ber om at det til neste møte lages en kort orientering om hovedtrekkene i resultatene fra JUS.**
Sak 2-14	**Saker til drøftelse/høring/uttalelse**
1	JUS134 Rettshistorie og komparativ rett H13. Kursrapport og referat fra referansegruppemøte.
SU uttaler	Studieutvalget merker seg at emnet synes å ha funnet en heldig form. Særlig positivt er den bevisste bruken av læringsmålene, noe det også vises til i referansegruppen.
2	JUS250-2-B Autonomi og tvang i helse- og sosialsektoren. Kursrapport.
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering.
3	JUS264-2-A God forvaltningsskikk. Kursrapport.
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering. Vi noterer at kurset tilsynelatende avdekker – og dekker – et behov for etterutdanning. Det er heldig at kurset rekrutterer deltakere med ulik bakgrunn, men uheldig at de som har

	deltatt i undervisningen ikke tar eksamen, ettersom det innebærer at vi nytter undervisningsressurser uten at innsatsen motsvares av inntekter. Til anmodningen om utvidelse av undervisningsrammene: Studieutvalget anser at emnet må vise til flere studenter til eksamen før en slik utvidelse bør vurderes. Generelt ønsker SU å se ressursdisponeringen blant spesialemner i sammenheng – både innad i porteføljen og i studiet som helhet.
4 ***SU uttaler***	JUS257-2-A Grunnleggende selskapsrett og JUS257-2-B Aksjeselskapsrett fordypning. Kursrapport fra emneansvarlig Filip Truyen. Studieutvalget tar rapporten til orientering. Rapporten er meget knapp, og det er ønskelig med noe mer uttømmende informasjon, jf. mal for kursrapport. På den annen side er det forståelig at administrative oppgaver ikke er like sentrale for en ekstern emneansvarlig som primært er hyret inn for å ivareta emnets faglige sider.
5 ***SU uttaler***	Bevilgning til oversettelse til fransk. Søknad fra Jørn Øyrehagen Sunde. Notat fra administrasjonen. Studieutvalget anbefaler at dekanen bevilger inntil kr. 5000,- til oversettelse av en tysk og en fransk dom til bruk i undervisningen i JUS134 Rettshistorie og komparativ rett.
6 ***SU uttaler***	Bevilgning til dekning av reiseutgifter ved deltakelse i nettverksmøte for arbeidsrettsundervisning januar 2014. Søknad fra Tine Eidsvaag. Notat fra administrasjonen. Studieutvalget anbefaler at dekanen bevilger inntil kr. 2000,- til dekning av reiseutgifter til Tine Eidsvaags deltakelse i Nasjonalt møte om arbeidsrett i høyere utdannelse og arbeidsrettslig nettverk 9. januar 2014.
7 ***SU uttaler***	Årsrapport 2013 Studieutvalget sier seg tilfreds med aktiviteten i 2013, og anser at rapporten gir en tilfredsstillende framstilling. Rapporten legges fram for fakultetsstyret uten merknader fra Studieutvalget.
8 ***SU uttaler***	Årsplan 2014 Studieutvalget har ingen merknader til årsplanen; den antas å gi et dekkende og realistisk bilde av hovedaktivitetene i 2014. Planen legges fram for fakultetsstyret uten merknader fra Studieutvalget.
	Vedtakssaker
Sak 3-14 **Vedtak**	JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State. Midlertidig eksamensordning. Kort orientering om behovet. Våren 2014 skal eksamensordningen i JUS250-2-C Health and Human Rights in the Welfare State være fire timer skoleeksamen. Det skal ikke være obligatoriske arbeidskrav i emnet våren 2014.
Sak 4-14 **Vedtak**	JUS134 Rettshistorie og komparativ rett. Reviderte læringsmål i henhold til reviderte programmål. Forslag fra emneansvarlig Jørn Øyrehagen Sunde. Reviderte læringsmål for JUS134 Rettshistorie og komparativ rett vedtas med virkning fra og med V14.
Sak 5-14 **Vedtak**	JUS241 Strafferett og JUS242 Rettergang: Emneansvar. Notat fra administrasjonen. Jørn Jacobsen og Erling Johannes Husabø oppnevnes til kursansvarlig for JUS241 Strafferett. Ørnulf Øyen og Magne Strandberg oppnevnes til kursansvarlig for JUS242 Rettergang.
Sak 6-14 **Vedtak**	JUS271-2-B Comparative Energy Law – Renewable Energy and energy market. Forslag fra professor Ernst Nordtveit om opprettelse av nytt spesialemne. Siden forslaget kom så kort før møtet (50 minutter) utsettes vedtaket og saken behandles på sirkulasjon.
Eventuelt	Dekanen orienterte om prosjektforslag til 3+2-utredningen. Det tenkes forelagt fakultetsstyret i møte den 4. februar. Antall representanter i prosjektgruppen ble drøftet, og anbefalingen fra SU er satt inn i forslaget til prosjektbeskrivelse. Beskrivelsen sendes SU på høring for **uttalelse innen fredag 24. januar kl. 12:00**

Asbjørn Strandbakken
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

b)

UNIVERSITETET I BERGEN
DET JURIDISKE FAKULTET

REFERAT
FORSKNINGSUTVALGET
FREDAG 24. januar 2013 KL. 10.00 – 13.00

Til stede: Berte-Elen Konow (leder), Thomas Eeg, Knut Einar Skodvin (ikke punkt 8/14), Silje Nordtveit, Bente Rosnes, Magnus Wiig, Martin Ramsdal (t.o.m. punkt 7/14), Birgit Falch (observatør – t.o.m. punkt 4/14), Christine Olsvik (observatør - t.o.m. 7/14), Nina Østensen (observatør - t.o.m. 7/14), Henning Simonsen (sekretær/referent).

Saksliste:

01/14 Godkjenning av innkalling og saksliste
Godkjent.

02/14 Orienteringssaker
- NOKUT-evaluering av system for kvalitetssikring av utdanning – tatt til etterretning
- Oversikt over midlertidig vitenskapelige ansatte pr. januar 2014 – en enda mer oversiktlig versjon vil presenteres neste gang
- Arbeidsgruppe for IT-innkjøp – mandat – tatt til etterretning
- Handlingsplan for formidling 2014-2015 – mandat for arbeidsgruppe – tatt til etterretning

03/14 Årsrapport for forskning 2013
Utvalget sluttet seg til det foreliggende utkastet, og ga utvalgsleder redigeringsfullmakt for ytterligere justeringer i etterkant av møtet før oversending til fakultetsstyret.

04/14 Årsplan for forskning 2014
Utvalget sluttet seg i hovedsak til innholdet i det foreliggende utkastet. Utvalgsleder fikk redigeringsfullmakt til å fullføre årsplanen i samsvar med tilbakemeldingene i møtet – og til å fullføre de delene av planen som trengte utdyping - før oversending til fakultetsstyret.

05/14 Budsjettinnspill FU-relaterte kostnader
Det kom spørsmål om grunnlaget for noen av budsjettpostene i 2014 sammenlignet med forbruket i 2013. Forskningsdekanen tar opp budsjettspørsmålet med lederteamet i forkant av fakultetsstyremøtet.

06/14 Meltzer - reisesøknader
I forkant av behandlingen trakk utvalgsleder sin søknad, av hensyn til habilitet i behandlingen.
Vedtak:
FU vurderte søknadene til Meltzer reisestøtte og foretok en prioritering blant dem. Forskningsutvalget tilrår tildeling i henhold til den foretatte prioriteringen.

07/14 Meltzer - forskningsterminsøknad
Vedtak:
FU vurderte den ene søknaden som forelå og tilrår tildeling.

08/14 Små driftsmidler - søknader
Før behandlingen av søknadene ble det drøftet hvorvidt status som forskergruppeleder representerer en inhabilitetsgrunn. FU konkluderte med at en slik posisjon i seg selv ikke innebærer inhabilitet.
Vedtak:
Forskningsutvalget har tildelt følgende søkere og prosjekter Små driftsmidler i 2013:
Se vedlegg.

09/14 Møtekalender vårsemesteret 2014
Det blir ordinære møter i Forskningsutvalget tirsdag 4. mars kl. 14, mandag 28. april kl. 12.15, og onsdag 21. mai kl. 12.15.

10/14 Eventuelt

- I møtet ble det fra flere av medlemmene pekt på behovet for å samle opplysninger av ulik karakter som berører forskernes hverdag. Slike opplysninger bør være lett tilgjengelige for den enkelte forsker. Følgende emner ble nevnt som eksempler på hvilke opplysninger som bør finnes i en slik «manual»:
    - Vilkår for forskningstermin
    - Retningslinjer for bespisning ifbm forskergruppemøter
    - Bruk av honorar til eksterne gjester til forskergruppemøtene.

Forskningsdekanen følger opp og orienterer FU i neste møte.

- Noen av forskergruppene hadde i sine søknader om små driftsmidler søkt om støtte til å bekoste vitenskapelige assistenter og språkvask. Disse beløpene ble overført til det ordinære FU-budsjettet:

Vedtak:
Det bevilges følgende driftsstøtte fra FU til formål som ble beskrevet i søknadene om små driftsmidler:
Forskergruppe for strafferett - Driftsstøtte (vit.ass og språkvask) – kr. 40.000
Forskergruppe for natur - Språkvask – kr. 35.000
Forskergruppe for rettskultur - Vit ass. 10.000

Berte-Elen Konow
leder

Henning Simonsen
sekretær

d)

Universitetet i Bergen
Det juridiske fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN (UiB) er eit internasjonalt anerkjent forskingsuniversitet med over 14 000 studentar og vel 3500 tilsette ved seks fakultet og Universitetsmuseet. Universitetet er lokalisert midt i hjartet av Bergen. Det viktigaste bidraget universitetet gjev til samfunnet er framifrå grunnforsking og utdanning med ei stor fagleg breidd.

Seniorkonsulent ved Det juridiske fakultet

Ved Det juridiske fakultet er det ledig ei fast stilling som seniorkonsulent innanfor internasjonalisering knytt til Studieseksjonen.

Studieseksjonen er ein av to administrative seksjonar ved fakultetet. Seksjonen tel om lag 15 medarbeidarar og administrerer fakultetet sitt 5-årige masterprogram i rettsvitskap med ca. 2000 studentar. Seksjonen følgjer studentane frå rekrutteringsprosess til dei er ferdig utdanna juristar. Fakultetet arbeider kontinuerleg med vidareutvikling av kvalitet i studiet og forbetring av interne prosessar og rutinar. Fakultetet satsar på internasjonal utveksling og samarbeid for både studentar og tilsette. Vi har for tida ca. 200 utreisande og ca. 100 innreisande studentar, samt eit varierande tal gjesteforskarar og -undervisarar. Ein føresetnad for den internasjonale verksemda er mellom anna dei om lag 100 avtalane om utveksling fakultetet har med universitet i alle verdsdelar.
I studieseksjonen er det et team på fem tilsette som arbeider med internasjonalisering.

Seniorkonsulenten vil ha overordna administrativt ansvar for studentutveksling ved fakultetet. Seniorkonsulenten vil arbeide tett med rådgjevar for internasjonalisering og fagleg leiing i vidareutviklinga av det internasjonale arbeidet. Sentrale oppgåver vil vere rettleiing og sakshandsaming knytt til utreisande studentar og vedlikehald, kvalitetssikring og vidareutvikling av rutinar for utreisande og innreisande studentar. Til stillinga ligg koordinering, utgreiing og sakshandsaming på eit høgt nivå.

Den som vert tilsett vil sjølv kunne bidra i utviklinga av innhaldet i stillinga. Den som vert tilsett kan også få andre studieadministrative oppgåver. Stillinga inneber mykje kontakt med studentar og vitskapleg tilsette ved fakultetet og internasjonalt.

Kvalifikasjonar

- kompetanse på masternivå eller tilsvarande utdanning og erfaring
- svært gode engelskkunnskapar både skriftleg og munnleg
- gjerne også eit tredje språk munnleg og skriftleg, men det er ikkje eit krav
- kan nytte begge målformer
- erfaring frå internasjonale organisasjonar og frå samarbeid med institusjonar i og utanfor Europa
- god sosial og kulturell kompetanse
- god administrativ it-kompetanse

Personlege eigenskapar

- evne til å motivere seg sjølv og andre
- gode kommunikasjons- og samarbeidsevner
- evne til sjølvstendig oppfølging og gjennomføring av arbeidsoppgåver
- stor arbeidskapasitet
- evne til å initiere, leie og evaluere prosessar og halde oversyn over fleire parallelle arbeidsprosessar både hos seg sjølv og andre

Vi legg vekt på

- personlege eigenskapar naudsynt for stillinga
- erfaring frå internasjonalt arbeid
- kjennskap til og praksis frå universitets- eller høgskulesystemet

Vi kan tilby

- allsidige arbeidsoppgåver
- stor grad av sjølvstende
- høve til kompetanseutvikling
- eit aktivt, godt og inkluderande arbeidsmiljø
- fleksitidsordning
- her kan du lese meir om kva UiB kan tilby: www.uib.no/poa/karriere-ved-uib

Det er ikkje krav om juridiske emne i graden. Kandidatar frå alle relevante fagområde vert oppmoda til å søkje.

Løn etter lønssteg 53 - 59 (Seniorkonsulent kode 1363), etter kvalifikasjonar og tenesteansiennitet. For særleg godt kvalifiserte søkjarar kan ein vurdere høgare løn.

Utfyllande opplysningar om stillinga kan ein få ved å vende seg til:
Studiesjef Christine Stoltz Olsvik, tlf. 55 58 96 23 / 911 47 401 eller e-post:
christine.olsvik@jurfa.uib.no eller nestleiar Nina Østensen, tlf. 55 58 97 56 eller e-post:
nina.ostensen@jurfa.uib.no

For nærare informasjon om Det juridiske fakultet, sjå http://www.uib.no/jur

Den som vert tilsett må rette seg etter dei retningslinene som til kvar tid gjeld for stillinga.
Den statlege arbeidsstyrken skal i størst mogleg grad avspegle mangfaldet i folket. Det er difor eit personalpolitisk mål å få ei balansert alders- og kjønnssamansetning og rekruttere personar med nedsett funksjonsevne og innvandrarbakgrunn. Personar med nedsett funksjonsevne og innvandrarbakgrunn vert oppmoda om å søkje stillinga.

Søknad og CV skal sendast elektronisk frå denne sida: «Søk denne stillinga».
Kopi av vitnemål og attestar skal berre sendast dersom du får melding om det.

Søknadsfrist: 10. februar 2014

Søknaden skal merkast 2014/905

Jobbnorge-ID: 99565, Søknadsfrist: 10.02.2014

+)

Vedtak i Den sentrale klagenemnden

7. november 2013:

Sak 66/13: Klage over terminering av studierett (2013/101). **Medhold.**

Sak 61/13: Fuskesak; ulovlig innarbeidelse i lovlig hjelpemiddel (2013/9027). **Annullering + utestengelse** ca ½ semester.

12. desember 2013:

Sak 75/13: Fuskesak; ulovlige hjelpemidler til skoleeksamen (2013/11765). **Henlagt.** (Ikke grovt uaktsomt.)

Tingrettdommer

Dommene er publisert i Lovdata.

Bergen Tingrett 29. november 2013

Staten frifunnet. Institusjonens regler som definerer eksamen til å begynne når bokkontrollen begynner, er forsvarlig hjemlet. Det var grovt uaktsomt å ikke gjennomføre kontroll av det han la fram til bokkontrollen. TBERG-2013-68297 (Dommen er påanket.)

Oslo Tingrett 19. desember 2013:

Staten frifunnet. Institusjonens regler som definerer eksamen til å begynne når bokkontrollen begynner, er forsvarlig hjemlet. Det var grovt uaktsomt å ikke gjennomføre kontroll av det han la fram til bokkontrollen. TOSLO-2013-104136.

UNIVERSITETET I BERGEN
Universitetsstyret

Det juridiske fakultet

Referanse	Dato
2009/8038-PEH	16.12.2013

Vedtak om utvidet sensurfrist ved Det juridiske fakultet etter uhl § 3-9 nr 4 andre punktum

Det vises til fakultetets søknad datert 30.10.2013 og til gjennomgangen av foranledningen til denne i sak 86/13. Saken ble lagt fram for universitetsstyret i møte 11.12.2013 (sak 86/13). Styret vedtok følgende:

> «Forskrift om frister for sensur av eksamen ved Det juridiske fakultet» forlenges til og med 31.12. 2018.

Forskriften vil bli publisert i Lovdata med den nye utløpsdatoen.

Vennlig hilsen

Dag Rune Olsen
rektor

Kari Tove Elvbakken
universitetsdirektør

Kopi
Studieadministrativ avdeling

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Telefon 55582000
Telefaks
post@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Muséplass 1
Bergen

Saksbehandler
Per Gunnar Hillesøy
+47 55 58 89 34

2014 01 28
Joh

j)

Studentundersøkelsen 2013.

Sammendrag/presentasjon av resultatene for JUS

Antall respondenter er oppgitt pr resultat i hoveddokumentet – i hovedsak 260 – 265 fra JUS.

	JUS	Andre
Kjønn	M 32,3 % K 67,7 %	35,5 % 64,5 %
Gjennomsnittsalder	23,5	25,9
Er utvekslingsstudent dette semesteret (inn+ut)	4,5 %	7,3 %
Heltidsstudent	96,6 %	86,5 %
Endelig mål er å fullføre mastergrad eller profesjonsstudium	91,2 %	58,6 %
Skal bare ta de emnene jeg er oppmeldt i nå	3,4 %	5,6 %
Antall semestre på studieprogrammet	5,5	4,2
Antall semestre på UiB	6	5,4
Har skiftet program	15,5 %	2,4 %
Fullføre studieprogrammet dette semesteret	49,4 %	50,6 %
Regner du med å fortsette i programmet neste semester?	96,9 %	89,1 %
Timer i uken på organisert undervisning	6,4	9,1
Timer i uken på selvstudium	29,9	19,9
Timer i uken på lønnet arbeid	6	7,3
Deltatt i evaluering av undervisning ved UiB	77,4	70,6
Har tatt initiativ til å får endret forhold ved UiB som du mener kan forbedres	24,9	30,5
Opplever at tilbakemeldinger følges opp	22,7	21,5
Svært fornøyd + ganske fornøyd med faglig utbytte av forelesninger	78	60,3
Svært fornøyd + ganske fornøyd med undervisningen	72,9	51,3
Frekvensrapport over tilfredshet med undervisning. 1= Svært misfornøyd, 6=svært fornøyd		
Forelesninger	4,5	4,1
Organiserte seminarer o.l.	4,7	4,2
Kollokvier og selvstyrte studentgrupper	4,3	4,1
PC-lab, nettbaserte undervisningsformer	3,8	3,8
Selvstudium	4,7	4,4
Skriftlige innleveringer, prosjektarbeid	4,5	4,1
Faglig veiledning	3,5	3,8
Praksis	2,2	4,1
Opptak av forelesninger tilgjengelig på MiSide eller nett	4,2	3,6
Egen forskning eller deltakelse forskningsgrupper/prosjekt	3,0	4,1
Annet	3,7	3,9
Hvor egnet er undervisningsformene for egen læring? 1=svært uegnet, 6=svært egnet		
Forelesninger	4,7	4,7
Organiserte seminarer o.l.	5,1	4,7
Kollokvier og selvstyrte studentgrupper	4,7	4,5
PC-lab, nettbaserte undervisningsformer	3,7	3,9
Selvstudium	5,2	5,0
Skriftlige innleveringer, prosjektarbeid	5,0	4,6
Faglig veiledning	4,8	4,9

Praksis	5,1	5,1
Opptak av forelesninger tilgjengelig på MiSide eller nett	5,0	4,7
Egen forskning eller deltakelse forskningsgrupper/prosjekt	4,2	4,7
Hvilke vurderingsformer kjenner du til?		
Hjemmeeksamen	78,9 %	54,6 %
Skoleeksamen	99,2 %	93,9 %
Muntlig eksamen	5,2 %	45,0 %
Mappevurdering	5,2 %	45,0 %
Veiledet oppgave	23,5 %	47,2 %
Prøveforelesning	0 %	3,4 %
Bestått ved frammøte	30,3 %	22,7 %
Produksjoner	0,8 %	2,8 %
Konserter	0 %	1 %
Lab-rapporter	0 %	23,3 %
Praksis	1,2 %	19,7 %
Klinisk prøve	0,4 %	4,6 %
Obligatoriske arbeidskrav	68,1 %	57,9 %
Annet	3,2 %	1,7 %
Ingen	0,4 %	0,6 %
Preferanse for vurderingsformer (forkortet framstilling)		
Hjemmeeksamen – mer	40,2 %	41,0 %
Hjemmeeksamen – mindre	4,0 %	7,7 %
Hjemmeeksamen – ingen endring	52,2 %	34,5 %
Skoleeksamen – mer	5,6 %	10,1 %
Skoleeksamen – mindre	26,6 %	27,1 %
Skoleeksamen – ingen endring	66,9 %	59,2 %
Muntlig eksamen – mer	43,7 %	26,9 %
Muntlig eksamen – mindre	4,0 %	15,3 %
Muntlig eksamen – ingen endring	19,8 %	41,6 %
Mappevurdering – mer	27,2 %	39,7 %
Mappevurdering – mindre	3,3 %	6,6 %
Mappevurdering – ingen endring	31,7 %	33,8 %
Veiledet oppgave (bachelor, master, semester, andre) – mer	23,8 %	35,3 %
Veiledet oppgave (bachelor, master, semester, andre) – mindre	2,9 %	3,5 %
Veiledet oppgave (bachelor, master, semester, andre) – ingen endring	38,9 %	39,6 %
Bestått ved frammøte – mer	9,9 %	13,1 %
Bestått ved frammøte – mindre	14,8 %	15,7 %
Bestått ved frammøte – ingen endring	34,6 %	29,7 %
Praksis – mer	42,0 %	37, 6 %
Praksis – mindre	0,4 %	1,5 %
Praksis – ingen endring	5,3 %	16,0 %
Obligatoriske arbeidskrav – mer	9,0 %	25,6 %
Obligatoriske arbeidskrav – mindre	21,6 %	12,6 %
Obligatoriske arbeidskrav – ingen endring	59,6 %	44,2 %
Hvor fornøyd er du med egen arbeidsinnsats? 1=svært misfornøyd, 6=svært fornøyd. Resultat 1 – 3	18 %	28,7 %
Hvor fornøyd er du med egen arbeidsinnsats? 1=svært misfornøyd, 6=svært fornøyd. Resultat 4 – 6	82,2 %	71,3 %
Oppfatning om faglig nivå. 1=svært høyt, 5=svært lavt 1+2	87,3 %	64,9 %
Oppfatning om faglig nivå. 1=svært høyt, 5=svært lavt 4+5	4,0 %	8,3 %

Opplevelse av "krav til deg som student" 1=Ikke særlig høye, 6=For høye. 1 – 3	8,8 %	26,4 %
Opplevelse av "krav til deg som student" 1=Ikke særlig høye, 6=For høye. 4 – 6	91,2 %	73,5 %
Hvilken karakter bruker du vanligvis å få? A – B	56,7 %	53,3 %
Hvilken karakter bruker du vanligvis å få? C – D	43,0 %	45,4 %
Hvilken karakter bruker du vanligvis å få? E – F	0,4 %	1,2 %
Hvor viktig er faglig tilbakemelding? 1=Helt uviktig, 6= Svært viktig. 4 – 6	90,8 %	90,3
Hvor ofte har du faglig kontakt med vitenskapelig ansatte? Minst 1g/mnd	33,9 %	56,2 %
- Aldri	19,5 %	10,1 %
Kontakt med forskning som del av studiet	6,0 %	39,8 %
Kjennskap til forskning på fakultetet – Svært god + God	6,4 %	17,9 %
- Dårlig + Svært dårlig	68,9 %	47,8 %
I hvilken grad føler du faglig tilhørighet til studieprogrammet? 1=Svært liten grad, 6= Svært stor grad 1+2	4,4 %	12,2 %
I hvilken grad føler du faglig tilhørighet til studieprogrammet? 1=Svært liten grad, 6= Svært stor grad 5+6	60,7 %	51,7 %
I hvilken grad føler du sosial tilhørighet til studieprogrammet? 1=Svært liten grad, 6= Svært stor grad 1+2	17,6 %	23,1 %
I hvilken grad føler du sosial tilhørighet til studieprogrammet? 1=Svært liten grad, 6= Svært stor grad 5+6	44,8 %	43,6 %
Opptak av forelesninger - fortsette oppmøte, ikke nytte opptak	7,3 %	7,6 %
- Fortsette oppmøte, nytte opptak	82,3 %	79,9 %
- Bare nytte opptak	9,7 %	7,4 %
Bruke sosiale medier – under forelesninger Av og til + Ofte	52,6 %	40,5 %
- Under selvstudier Av og til + Ofte	87,5 %	84,6 %
- Privat	97,6 %	95,5 %
Tilgang til IKT - Stasjonær	55,3 %	48,2 %
- Laptop/bærbar	93,1 %	88,3 %
- Nettbrett	23,2 %	24,9 %
- Smarttelefon	78,0 %	72,3 %
Bruker MiSide daglig	78,7 %	51,5 %
Bruker UiBs øvrige nettsider daglig	3,2 %	9,5 %
Bruker Studiekvalitetsbasen daglig	0 %	0,6 %
Bruker Studvest daglig	0,4 %	1,4 %
Har kjennskap til utvekslingstilbudet på eget studium	78,5 %	62,6 %
Har hatt utenlandsopphold	11,0 %	17 %
Sannsynlighet for å dra på utveksling 1=Helt usannsynlig, 6= Helt sannsynlig 5+6 (viktige faktorer for utveksling, se side 98 i samledokument)	62,2 %	20,4 %
Følger normert studieprogresjon	85,5 %	80,3 %
Grunn til forsinkelse - Faglige grunner	35,3 %	16,6 %
- Jobb	8,8 %	17,6 %
- Graviditet	0,0 %	5,1 %
- Sykdom	2,9 %	12,5 %
- Andre personlige grunner	17,6 %	24,1 %
- Andre grunner - spesifiser	35,3 %	24,1 %
I hvilken grad syns du utdanningen gir deg følgende kvalifikasjoner 1=lav, 5=høy		
- Faglig og teoretisk kunnskap	4,3	4,0
- Evne til å tilegne seg ny kunnskap	4,0	3,9
- Evne til å benytte sin kunnskap på nye områder	3,8	3,6
- Formidlingsevne, skriftlig og muntlig	4,1	3,4
- Analytiske ferdigheter	3,8	3,5

- Metodiske ferdigheter	4,1	3,4
- Evne til å samarbeide	3,0	3,1
- Evne til å arbeide under press	3,8	3,4
- Evne til å knytte kontakter og bygge relasjoner	3,0	3,0
- Evne til å administrere og koordinere oppgaver	3,2	3,1
- Evne til å tenke selvstendig og kritisk	3,7	3,7
Kjennskap til læringsutbyttebeskrivelse program. Kjenner godt + litt	76 %	73,2 %
Kjennskap til læringsutbyttebeskrivelser emner. Kjenner godt + litt	88,5 %	74,1 %
Samsvar læringsutbyttebeskrivelser/fagets innhold 1=svært godt, 5= svær dårlig 1+2	71,6 %	47 %
Hvordan vurderer du muligheten for relevant arbeid? 1=svært dårlige, 6=svært gode 5+6	85,4 %	48,7 %
Hvor viktig er arbeidsmulighetene for valg av studium? 1=helt uviktig, 6=Svært viktig 5+6	75,9 %	51,1 %
(Hvor foretrekker du å arbeide med selvstudium? – se side 105 i samledok.)		
Hvor viktig er det å ha en lesesalplass/arbeidsplass) 1=helt uviktig, 6=svært viktig 5+6	74,7 %	66,2 %
Bruker ofte følgende fasiliteter		
- Auditorier, forelesningssaler, undervisningsrom	75,7 %	63,5 %
- Lesesalsplass/studentarbeidsplass	70,8 %	47,2 %
- PC-rom/datasal	25,5 %	23,6 %
- Grupperom	31,7 %	24,9 %
- Bibliotek	33,7 %	37,4 %
- Laboratorium/andre øvingsrom	0,8 %	12,7 %
- Kantine/kafe	55,6 %	47,6 %
- Sosiale soner	25,5 %	27,9 %
- Toaletter	76,1 %	67,0 %
Tilfredshet med fasiliteter 1=minst fornøyd, 5=mest fornøyd		
- Auditorier/forelesningssaler/undervisningsrom	2,1	2,5
- Lesesalsplass/studentarbeidsplass	2,8	2,7
- PC-rom/datasal	2,5	2,5
- Grupperom	2,7	2,6
- Bibliotek	2,0	2,0
- Laboratorium/andre øvingsrom	3,1	2,4
- Kantine/kafe	2,5	2,5
- Sosiale soner	3,1	2,7
- Toaletter	2,9	2,6
Misnøye auditorier		
- Luftkvalitet	91,3 %	74,1%
- Vet ikke	0,0 %	2,9 %
- Temperatur	78,3 %	54,1 %
- Lysforhold	21,7 %	36,5 %
- Renhold	83,7 %	16,5 %
- Tilgjengelighet	13,0 %	11,8 %
- Støynivå	4,3 %	25,3 %
- Åpningstider	8,7 %	12,4 %
- Plassmangel	21,7 %	31,2 %
- Annet (notér)	30,4 %	15,3 %
Misnøye lesesal		
- Luftkvalitet	80,4 %	66,1 %

- Vet ikke	0,0 %	3,2 %
- Temperatur	70,6 %	60,3 %
- Lysforhold	45,1 %	37,4 %
- Renhold	37,3 %	24,5 %
- Tilgjengelighet	23,5 %	26,1 %
- Støynivå	29,4 %	25,2 %
- Åpningstider	19,6 %	24,2 %
- Plassmangel	45,1 %	44,8 %
- Annet (notér)	17,6 %	12,9 %
Misnøye gruperom		
- Luftkvalitet	59,1 %	42,9 %
- Vet ikke	6,8 %	8,5 %
- Temperatur	38,6 %	36,0 %
- Lysforhold	20,5 %	21,2 %
- Renhold	11,4 %	13,8 %
- Tilgjengelighet	52,3 %	50,3 %
- Støynivå	2,3 %	9,5 %
- Åpningstider	11,4 %	13,8 %
- Plassmangel	54,5 %	47,6 %
- Annet (notér)	4,5 %	9,0 %
Misnøye PC-rom RAPPORTEN VISER FEIL, TALLENE ER FRA "LESESAL" s. 113		
- Luftkvalitet		
- Vet ikke		
- Temperatur		
- Lysforhold		
- Renhold		
- Tilgjengelighet		
- Støynivå		
- Åpningstider		
- Plassmangel		
- Annet (notér)		
Misnøye bibliotek		
- Luftkvalitet	26,7 %	17,7 %
- Vet ikke	13,3 %	21,5 %
- Temperatur	13,3 %	11,4 %
- Lysforhold	6,7 %	7,6 %
- Renhold	0,0 %	6,3 %
- Tilgjengelighet	6,7 %	26,6 %
- Støynivå	46,7 %	16,5 %
- Åpningstider	40,0 %	20,3 %
- Plassmangel	46,7 %	51,9 %
- Annet (notér)	0,0 %	10,1 %
Misnøye kantine		
- Luftkvalitet	2,2 %	7,5 %
- Vareutvalg	58,7 %	54,8 %
- Annet	10,9 %	6,5 %
- Vet ikke	2,2 %	5,0 %
- Temperatur	21,7 %	12,1 %
- Lysforhold	2,2 %	6,0 %
- Renhold	19,6 %	9,0 %

- Tilgjengelighet	6,5 %	11,1 %
- Støynivå	30,4 %	21,6 %
- Åpningstider	34,8 %	35,7 %
- Plassmangel	41,3 %	25,1 %
- Prisnivå	91,3 %	72,4 %
Misnøye sosiale soner		
- Luftkvalitet	12,5 %	15,8 %
- Vet ikke	16,7 %	13,9 %
- Temperatur	16,7 %	19,8 %
- Lysforhold	8,3 %	11,9 %
- Renhold	18,8 %	18,8 %
- Tilgjengelighet	41,7 %	46,0 %
- Støynivå	14,6 %	18,3 %
- Åpningstider	8,3 %	14,4 %
- Plassmangel	54,2 %	38,6 %
- Annet	8,3 %	10,9 %
Misnøye toaletter		
- Luftkvalitet	21,5 %	28,4 %
- Vet ikke	1,5 %	7,9 %
- Temperatur	12,3 %	16,8 %
- Lysforhold	13,8 %	16,2 %
- Renhold	78,5 %	64,0 %
- Tilgjengelighet	29,2 %	23,8 %
- Støynivå	4,6 %	5,3 %
- Åpningstider	3,1 %	4,6 %
- Plassmangel	24,6 %	16,8 %
- Annet	15,4 %	17,5 %
Har opplevd uønsket oppmerksomhet, mobbing eller trakassering	2,9 %	3,2 %
Har opplevd fysiske plager som følge av arbeidsmiljø ved UiB	20,7 %	11,0 %
Har hatt behov for tilrettelegging i studiesituasjonen på grunn av funksjonshemming, sykdom eller annet	13,2 %	10,8 %
Deltar i studentorganisasjoner (se s.122 for detaljering)	69,8 %	55,3 %
Flyttet til Bergen for å studere	79,8 %	72,6 %
Trives ved UiB 1=Svært dårlig, 6=Svært godt 5+6	73,1 %	71,3 %
Vil anbefale UiB som studiested	93,0 %	89,1 %
Kvinneandel blant respondentene	67,7 %	64,5 %
Alder	23,5	25,9

Fritekst-merknader fra JUS:

Stikkord om studieprogram

«Hvordan oppfatter du [] programmet ditt? Bruk inntil tre stikkord på å beskrive de viktigste egenskapene ved UiB og ditt studieprogram, slik du oppfatter det»

Annet [spesialemner utenfor masterstudiet]

Profesjonelt, populært, moderate difficulty, lærerikt, thought-provoking, Interessant, knappe ressurser, interesting, Anerkjent, Stimulating, Supportive, Broad

Femårig integrert masterprogram

Krevende(30)
Lærerikt(25)
Interessant(23)
Spennende(20)
Bra(16)
Utfordrende(15)
Seriøst(13)
Strukturert(13)
God oppfølging(10)
Kvalitet(10), Sosialt(10)
Engasjerende(9)
Nyttig(8)
Organisert(6)
Profesjonelt(6)
Tilrettelagt(6)
Karakterpress(5)
Oppfølging(5)
Omfattende(5)
Relevant(5)
Pedagogisk(5)
Målrettet(4)
Kunnskapsrikt(4)
Hardt(4)
Inspirerende(4)
Dyktighet(4)
Slitsomt(3)
Strengt(3)
Solid(3)
Flinke forelesere(3)
Variert(3)
Godt miljø(3)
Velorganisert(3)
Kunnskap(3)

Kompetanse(3)
Teoretisk(3)
Vanskelig(3)
Lite fleksibelt(2)
Aktuelt(2)
Samfunnsnyttig(2)
Stort(2)
Høy kvalitet(2)
Stort læringsutbytte(2)
Gode lærere(2)
Faglig tyngde(2)
Forskningsorientert(2)
Intenst(2)
Gode forelesere(2)
Populært(2)
Samhold(2)
Seriøs(2)
Givende(2)
Bra opplegg(2)
Bra studentmiljø(2)
Ryddig(2)
Allsidig(2)
Praktisk(2)
Intensivt(2)
Obligatorisk(2)
Praktisk rettet(2)
Grundig(2)
Viktig(2)
Prestisje(2)
Ambisiøst(2)
Samfunnsrelevant(2)
Arbeidskrevende(2)
Gøy(2)
Kompetent(2)
Dyktige forelesere(2)
Press(2)
Underfinansiert(2)
Oppdatert(2),
Dårlig administrasjon(2)
Effektivt(2)
Kjekt, konkurranse, Krever selvstendighet, Krevjande, Kult, kontinuerlig arbeid, interressant, Internasjonalt, jevnt over gode forelesere, Jobbrelevant, Karakterskapende, karakterpress, lærerikt, bra, kompetativt, Karakterfokuset er for høyt, Integrert, Godt opplegg, Greit, karakterfiksert, Dyktige folk, Det er spennende studie, Begrenset, Behjelpelig, Betydningsfullt, Blir bedre, Diskriminerende, Dårlig kantine, informativt, Dybdegående, konformitet, Dyktig, Interaktivt, Godt innarbeidd,

Interessant studie, godt, Identitet, inovativt, Inkluderende, Distansert fra andre fagfelt, Anerkjent, homogent, Hjelpsomme, Høyt nivå, Det er lærerikt, engasjert, engasjement, En trygg studieretning, Gøy!, Engasjerte forelesere, godt studietilbud, avansert, Atskilt andre fakultet, Artig!, gamelt, Aktivt, Gir struktur, bra oppfølging, ensartet, Høyt falglig nivå, Hardt arbeid og høye mål., Godt læringsmiljø, Godt læringsmiljø og utbytte, grundighet, godt ansattemiljø, Høye krav, Godt sosialt miljø, Gode professorer, Godt studieløp, hektisk, Høyt karakterpress, Godt studiemiljø, godt program, Høye forventninger, Høy Oslo V-faktor, Høy faglig kompetanse, høyt niva, kvalitet, Gode vitenskapelig ansatte, Hyggelig, Moderne, Læringsrikt, mangel på lesesal, Mange jobbmuligheter, low requirements, Logisk lagt opp læringsplan, mangel på oppfølging, gammeldags, Moderniseringsbehov, uprofesjonelt til tider, Mangfoldig, mangfold, mestring, Lesing, Lesepress, Lese- / karakerpress, lett å få informasjon, Morsomt, Tørt, Vellykket, veldig selvstendig arbeid, Vet ikke, Unyansert, undervisningsglede, Uniformerende, uoversiktlig, Usosialt, Uforutsigbart, Tyngende, Tøft, Under fornying, ujevn sensur, uhjelpsom, utfordende, Urealistisk, Litt lite oppfølging, ubalansert, Nymalt, Kunnskapsgivende, Progressiv, Progresjonsorientert, Proffesjonelt, Profesjonsretta, Profesjonelt opplegg, Profesjonelt drevet, Protokollfast, refleksjon, Rigid, Mye selvstudium, mye obligatorisk, mye arbeid, Nedprioritert økonomisk, nasjonalt fokus, Måloppnåelse, Overambisiøse folk, Regelstyrt, byråkrati, Prestige, Åpent, Litt adskilt, lite praktisk, mye teori, Lite plass, Lite oppfølging, Praktisk tilnærming, Pretendiøst, Progressivt, Prestisjefult, kunnskapsfullt, Pedagogisk bra, Passe obligatorisk oppmøte, resurssterkt, Resultatsorientert, Resultatorientert, respektert, Rigid system, Problembasert læring, Firkantet ledelse, Strenge krav, faglig høy kvalitet, etablert, Faglig dyktige, Faglig grunt., Faglig godt, For mye likhetsønsker, fin oppbygning, Flinke professorer, firkantet, Flinke undervisere, Studieløpet er godt lagt opp, studentvennlig, SYSTEMATISK, særiøst, Studentfokusert, Velstrukturert, For lite oppfølging, God faglig kvalitet, gir gode arbeidsmuligheter, forståelse, Fremskritt, Forskningsbasert undervisning, Forsvarlig, Fritt, god/tett oppfølging, film opptak av forelesninger, god studiemodell, stort karakterpress, god, Gjennomtenkt, Gjennomført, God oppfylgjing, fagmiljø, faglig sterk, Faglig utfordrende, God studieordning, utviklende, Stress, Selvstendig, Stagnert, Spesialisert, Store muligheter, stiller høye krav, stor arbeidsmengde, Rått, Varierende kvalitet, sammensveiset, Veldig bra organisert, Varierende, Tyngde, Vanskelig å få informasjon, variasjon, Åpne dører, Oppfølgende, Spennande, Tidkrevende, strukturert opplegg, struktur, tradisjon, Trivsel, trygt, Travel, tradisjonsrikt, sensorordning bør endres, Tung utdanning, Ærverdig, tett oppfølging, Tilsvarer en jobb, tilstrekkelig undervisning, Tilgjengelig, Skreddersydd, Sosiale arrangementer, Snevert, Tunggrodd

Kommentarer, fritekst

«Evaluering:» Utdypende kommentarer til evalueringene eller mulighetene for medvirkning ved UiB

«Hvilke fasiliteter gjelder misnøye»: Oppfølgingsspørsmål til respondenter som ga negativ vurdering av en eller flere aspekt ved fysisk læringsmiljø

«Hvilke plager har du opplevd»: Oppfølgingsspørsmål til respondenter som oppga at de hadde opplevd fysiske plager som følge av arbeidsmiljøet.

«Kommentarer»: Generelle kommentarer til undersøkelsen

Evaluering

Vi har referansegruppemøter med fagansvarlig i hvert fag, uten at dette gir resultater og fremstår som noe rent formelt. Leser man referater fra tidligere år, er det de samme probleme som blir påpekt år etter år, uten at disse har blitt forandret.

Mer individuell oppfølging. Mindre grupper

Evaluering er vel og bra, men føler ikke at de blir fulgt opp. Spesielt på jussene r det et stort og utbredt problem at administrasjonen er firkantet og ikke tilrettelegger for studentene.

Jeg har egentlig ikke oppfattet at det foretas så mange evalueringer, så det er kanskje litt for lite publisitet rundt dem. Eller så har jeg vært litt for opptatt av mitt eget pensum til at jeg har lagt merke til mail etc. :)

Evalueringer som denne er for generelle. Evalueringene burde vært direkte knyttet til forelesere, seminar- og gruppeledere. Undervisningsopplegget på jussen er svært bra, men det burde i MYE større grad vært gjort evalueringer på konkrete foreleser og gruppeledere. Her er det svært store forskjeller på faglig og pedagogiske evner, som utgjør en stor forskjell for studentene.

Vi har gode evalueringsmuligheter på jussen med møter med kursansvarlig på slutten av et kurs. Hvor seriøst tilbakemeldingene blir tatt varierer nok noe. Kunne kanskje vært fint å ha et møte med kursansvarlig også tidligere i kurset for å få påvirke kurset mens vi selv har det, ikke kun neste års kurs. Men samtidig ser jeg at dette er vanskelig å gjennomføre i praksis.

Ofte dei same problema som går igjen på tilbakemeldingane tul kursansvarlege, år etter år. Må snart starte å rydde opp i ting studentane mislikar, viss ikkje treng ein ikkje å be om tilbakemeldingar.

Har ikke i kraft av noen stilling tatt opp aktuelle problemsstillinger, men har pratet med andre som innehar slike verv og uttrykt min mening.

For få evalueringer av forelesere/kursansvarlige

Nei.

Evalueringene ved juridiske fakultet kommer for tidlig i faget. Burde komme etter eksamen er avlagt. Videre er det klart hvis man leser møtereferat fra tidligere år at det ikke blir tatt til etterretning.

Det juridiske fakultetet i ved UiT har utviklet tilbakemeldingsordninger som har blitt overtatt av flere fakultet der og som gjør at evalueringen ikke blir provisorisk, slik den i høy grad blir ved juridisk fakultet. Forøvrig lite velvilje hos administrasjonen(ikke vit. ansatte) ved evalueringer og tilbakemeldinger.

Jeg synes UiB generelt virker lite interessert i hva studentene mener og er dårlig til å ta nei

Særlig i relasjon til utveksling har informasjonen vært god, men muligheten til innsyn, påvirkning og kommentarer har vært svært dårlige

Jeg oppfatter at det er den generelle oppfatning blant studentene på Det juridiske fakultet at det settes svært lite fokus på hver enkelt student. Det gis mest inntrykk av at fakultetet streber etter normalfordeling - ikke bare hva gjelder eksamensresulteter - men alt hva gjelder studiet. Med dette menes følgende: Det vil alltid være studenter som ikke har mulighet til, eller drar spesielt nytte av det "standard" undervisningsopplegg som legges opp. Det synes kun å være de mest selvstendige studenter som klarer å helt tilpasse seg dette systemet. Samtidig synes fakultetet å være motvillig til å yte noen som helst service eller hjelp til studenter som ønsker å gjøre noe utenom det vanlige, eller søker om tilrettelagt undervisning. Det samme kan sies om fakultetets samarbeid med studentorganisasjonene. Det kreves usannsynlig mye arbeid fra enkeltstudentenes side for å få f.eks. møter og tilbakemeldinger på tilrettelagt undervisning. Således blir Infosenteret som er bemannet av eldre studenter det viktigste og mest effektive delen av fakultetets støtte til studentene. Dette er i seg selv bra, men illustrerer samtidig på hvilken måte fakultetet henger etter. Oppsummert: Enkeltprofessorer og infosenteret er det man umiddelbart kan peke på som fakultetets positive tiltak for å bedre studenthverdagen til studentene. Foruten dette synes studentene å stå på bar bakke, og jeg er personlig overrasket over at det ikke har vært flere Drop outs i den perioden jeg har studert ved fakultetet, sett med hensyn til hvilke påkjenninger mine medstudenter har slitt seg gjennom. Det var nylig rektorvalg ved NHH, hvilket var utslagsgivende for hvilken retning utviklingen av studieinstitusjonen skulle ta - hvilket ble negativt for studentene. Det juridiske fakultet trekker i samme retning, med stadig mindre fokus på studentene, og synes å hvile på sitt monopol (som de riktignok deler med Tromsø og Oslo). Fakultetet har således mye å strekke seg etter. Det er f.eks. av prinispp umulig å få et fysisk møte med noen fra administrasjonen ang. utveksling. Med hensyn til tids- og ressursmangel er dette er dette ikke årsaken, sett hvor mye e-

Dagens ordning med studenrepresentasjon gjennom studentparlamentet fungerer dårlig, da det kun er studenter som er særlig interessert i å lære et politisk håndtverk som engasjerer seg og stemmer. Studentparlamentet har med andre ord liten grad av demokratisk legitimitet i studentmassen for sine innspill til universitetsledelsen.

Eg oppfattar studentmedverkinga meir som eit glasbilete. I realiteten høyrer ikkje UiB på studentane, og for mange av dei akademisk tilsette er studentane eit heft som står i vegen for deira oppfatning av universitetet som ein plass for dei, ikkje studentane. Når det kjem til studieadministrasjonen er dei for problemorienterte. Eit godt døme på dette er total mangel på sjølvkritikk når det gjeld sein tildeling av rettleiarar til masteroppgåve. Dette er noko som burde vore på plass før nyttår slik at ein kunne starta semesteret med å samtala med retteliaren. Når dette blei påpeika i epost, blei det blankt avvist med den grunngjevinga at det var mange studentar. Dette er noko som er mogleg å føresjå, samstundes som at det var klart to månadar i forkant. Tildeling før nyttår burde slik ikkje vore noko problem.

Det bør være evaluering av eksamensoppgavene, om disse svarer til kurset, om man hadde nok tid osv.

Foreleserne ikke må være for hårsåre hvis de mottar kritikk på referansegruppemøtene. Bør heller ta i mot kritikken, lære av det og forbedre seg på de punktene.

Ved det juridiske faktulet fungerer det veldig godt med referasnegruppemøter. Selv om det virker som ikke alle foreleser tar det vi sier seriøst, hører de etter hva vi sier og legger vekt på våre meninger. Det hjelper slik at du føler deg inkludert

Evalueringer fremstår mer som en plass der kursansvrlige ønsker å få ros. Vektig og mer dyptgående konstruktiv kritikk har blitt avfeid altfor lett. De kursansvarlige bør gå i seg selv og ta ALLE tilbakemeldinger seriøst.

Det er vanskelig å vite om tilbakemeldinger fra vårt kull tas til etterretning og oppfølger ettersom våre evalueringer går på slutten av hvert fag. Det medfører at man selv ikke opplever noen endringer. Men man får referat fra forrige kulls evalueringsmøte, og man ser a t enkelte ganger har innspill derfra blitt tatt til etterretning ogblitt implementert til vårt kull. Det gir meg tro på at hvertfall noen saker følges opp.

Selv om jeg ikke har vært med på tidligere evalueringer, virker det som at studentene får komme med sine meninger relativt ofte.

Se til NHH. Der har de kursevaluering etter hvert kurs. NHHs evalueringer er rettet både mot utbytte av organisert undervisning og kvaliteten på foreleserne. Selv om en slik evalueringsform koster penger tror jeg den er verdt det. Foreleserne tar iallfall hensyn til evalueringene av dem. Det er nok mange forelesere på juridisk fakultet som hadde hatt behov for en slik.

Burde være enklere å komme med enkle forslag, ønsker, forbedringer osv. Bør også være mulig å kunne evaluere undervisningsform og opplegg i større grad

For få evalueringer av kvaliteten på forelesninger.

Jeg syns praktiseringen med juks og vilkåret "grovt uaktsomt" er galt praktiskert. Dette er svært tyngende for noen uheldige studenter. UiB burde omlegge denne ulovlige praksisen slik at den er i tråd med loven.

synes det juridiske fakultet er latterlig lite villig til å tilpasse studiet, feks for småbarnsmødre, psykisk syke ....

Jeg føler ikke at administrasjonen i særlig grad er åpen for innspill. De har sine tanker og planer om hvordan samhandlingen med studenter skal foregå.

Deltagelse i generell virksomhet og forskning - mer akademisk kontakt vil kanskje øke forståelsen for ledelsen av UiB

Kulturen virker noe satt og lite mottakelig for forbedringsforslag. Kanskje en viss revirtenking og overdrevet autoritetstro.

Har ikke vært kjent med at det avholdes evalueringer tidligere. Positivt at dere sender ut dette på e-post i år (mulig dette også har skjedd tidligere, men jeg har i så fall ikke deltatt).

Helt ærlig, det føles som dere samler inn informasjon for å bruke dem i en tale eller en artikkel på nett hvor dere sier at "dette og dette skal vi rette opp", og der ender det.

Denne undersøkelsen var på enkelte steder lite treffende. Se spesielt deltagelse på anntall undervisningstimer når man følger sporadisk oppsatte forelesninger.

Den arogante avvisende linjen, som på ingen måte er passende for universitet i dagens samfunn, oppleves som svært skuffende. Man skulle tro at kunnskap bidro til en positiv utvikling. Men når kunnskapen ikke tilegnes av hverken fakultetet elle UiB sentralt, men nekter å lære seg om integrering av studenter med utgangspunkt avvikende fra normalen, er det støtende.

Dere maa laare dere aa se studentene. Paa metode undervisningen larer vi at regelryttere er den vaarste sorten jurister du kan faa, min erfaring med administrasjonen baade paa fakultetet og universitete generealt er at de er mer opptatt av aa forsvare seg selv og sitt eget arbeid, enn aa se hver enkelt student og hans/hennes student. Mitt utvekslingsopphold ved UCT viser det motsatte, her har foreleseren all makt, og tar alle faglige avgjorelser, mens byraakratene maa bare folge opp det foreleserene bestemmer. Det er slik det burde vare, for foreleseren er mye naarmere hver enkelt student, og kjennere hans hennes faglige hverdag.

På jussen er det refereansegruppemøter etter eller midt i et fag der man tar opp positive/negative sider ved et fag. Vet ikke hvorvidt det blir tatt til etterretning.

Kan komme tydeligere frem at man faktisk har mulighet til å påvirke

Rutinene for HMS-rapportering av studentenes læringsmiljø ved fakultene bør forbedres. LMU bør bli tatt mer seriøst av fakultene, og svakhetene ved studentenes læringsmiljø bør bli fulgt

Føler vi som studenter har lite vi skulle sagt egentlig, med mindre vi går 2000 stykker sammen, noe som ikke er veldig aktuelt og vanskelig å gjennomføre.

Som regel pleier jeg ikke å svare på studentevalueringer, noe som er dumt fordi jeg egentlig mener det er viktig at studentene har mulighet til å påvirke studiehverdagen. For øvrig synes jeg det er bra at dere har elektroniske brukerundersøkelser, det gjør terskelen lavere for å utføre dem. Kanskje det kunne vært reklamert litt mer for dem, utover mailen vi mottar.

Ang. om tilbakemeldinger følges opp. Helt avhengig av hvem man snakker med. Administrasjon ofte upersonlig, lite imøtekommende og lite tilgjengelig. Vitenskapelige ansatte er det stikk foredragsholdere må bli flinkere til å svare og følge opp studentene

Studenter bør kunne påvirke hvilke valgemner som tilbys. Selv har jeg måttet ta fag ved UiO for å få ønsket kompetanse. Valgemnelisten er alt for kort i Bergen på Jur. Fak.

Hvilke fasiliteter gjelder misnøye

3. etg nybygget i juridisk fakultet

Alle

Alle auditoriene

Alle auditoriene, grupperommene og kantinen på det juridiske fakultet

Alle lesesalene på det juridiske fakultet. De er vel mest ubehagelige pga studentene som sitter der. Skulle også gjerne være flere grupperom.

Alle lesesalsplassene i gamlebygget på det juridiske fakultet

Alt det nevnte gjelder det juridiske fakultet. Alle lesesalene er slitne og er lite komfortable både pga. svært dårlige stoler og pulter, dårlig luftkvalitet og lite hyggelig interiør (hvilket er viktig når man tilbringer såpass mye tid der). I auditorien

aud 1 Dragefjellet og lesesalene på Dragefjellet har dårlig ventilasjon, dårlig luft gir dårlig læringsevne. Dette er et daglig problem. Også at anlegget skrus av kl 18, da vi ofte er her lenger enn det. Kantinen på Dragefjellet er dyr og har ikke godt ut

aud. 1: dårlig lyd, ofte forelesninger når ventilasjonssystemet er skrudd av,

temperatursvingninger Alle kollokvierom har elendig luft Alle lesesaler i gamlebygget har elendig luft og varme som skrues ned/av i helgene når mange studenter er tilstede. Kant

Aud.1, jur.fak. Kantina på jurfak.

Auditorier og rom til faglig arbeid er som regel gode. Kantina er grei, men høyt støynivå.

Auditorium 1 på Det juridiske fakultet

auditorium 1, alle lesesaler på Juridiske er helt krise. Kantinen på Juridiske-helt krise. Pc stovene på Juridiske er helt krise.

Auditorium 1, lesesalene i gamlebygget på jussen (veldig kalde på vinteren)

Auditorium 3 Dragefjellet

De på juridisk fakultet. Gamlebygget.

Det er generelt altfor få grupperom på Dragefjellet. For dårlig lyd i det største auditoriet.

Det går ikke an å åpne vinduene på grupperommene i nybygget på Dragefjellet. Det er sjelden tusjer på grupperommene på Dragefjellet.

Det juridiske fakultet

Doene på JurFak som ligger i nybygget (bomberommene)

Dragefjellet

Dårlig luft på kollokvierommene i kjelleren på hf

For lita kantine

Gamlebygget på jusen.

Gjelder egentlig alle sibkafeer. Prisnivået, særlig på mineralvann o.l. og påsmurt, er altfor høyt

Grupperom i 4. etg på nybygget (juridisk fakultet)

Grupperom i gamlebygget på jussen. Der er det ofte tett luft og enten kaldt/varmt, og noen ganger dårlig lys.

Grupperom, toaletter, lesesaler og datarom på det juridiske fakultet

Grupperommene er generelt for får. Sib kantinen juridisk fakultet

Grupperommene i 4. etasje på Juridisk Fakultet har svært dårlig luftkvalitet.

Grupperommene på det juridiske fakultet - det er alt for få. Biblioteket på fakultet er veldig bra, men det er lite plass. Maten i kantina er for dyr.

jur fak

Juridisk faktultet mangler jo langt på vei slike utenom kantine og noen i 3.etasje på Nybygget.

Juridisk fakuletet. Lesesal i 2.etg

Juridisk Fakultet

Juridisk fakultet, gamlebygget

Juridisk fakultet. Dårlig lukt på toalettene, få grupperom som til stadighet er fullbooket.

Juridisk Fakultet. Særlig auditorium 1, og generelt alle lesesalene (men mest de i 3 etasje).

juskantinen, grupperom mangler ofte tusjer og svamper og det er for få. forelesningsrom har dårlig luft. lesesal har dårlig luft

Juss toalett

Jussen generelt + kantinen på HF biblo

Kantina som tilhører SIB, og som er plassert på juridisk fakultet. Men siden det er prisnivået jeg er misfornøyd med, så gjelder det samtlige kantiner på UIB.

Kantina, auditorium og grupperom på juridisk fakultet

Kantine på Juridisk Fakultet

Kantine ved Det juridiske fakultet

Kantinen har dårlig mat og kaffe og prisene er altfor høye

Kantinen på Dragefjellet

Kantinen på Jur.fak.

Kantinen på Juridisk fakultet serverer elendig kaffe, har dårlig utvalg av varmmat, og sure ansatte. Prisene står heller ikke i forhold til kvaliteten på maten som serveres.

Kantinen på jussen

Kantinen på jussen er ekstremt dyr og har dårlig mat. Toalettet er konstant tomt for såpe. Dette er ekstremt uhygienisk og en skam. For få grupperom, i eksamensperioder må man sitte hjemme dersom en skal samarbeide.

Kantinen på jussen er for liten. Den har rett og slett ikke plass til alle som vil spise lunsj. Derfor går mange ned i traumanten og prøver å finne bord. Men det er ikke mange bord der heller.

Kunne dere satt opp noen bord og stoler ved benkene i tredje e

Kollokvierommene på Dragefjellet, Lesesalene i gamlebygget på dragefjellet hva gjelder temepratur(veldig kaldt om vinteren) luftkvalitet og åpningstider(hvorfor er det ikke oppe lenger på lørdag og oppe søndager når mange stundenter har faste plasser her?

Korridorer utenfor lesesaler i gamlebygget. Lesesaler i nybygget.

Lesal 10, toalettene på hele jussen

Lesesal 302 blir renholdt, men langt i fra godt nok. Vaskepersonellet bruker samme mopp uten utskiftning av vann i hele etasjen. IKKE godt nok!

Lesesal 9 (2. el. 3. etasje) på juss-bygget.

Lesesalene i 3. etg. på det juridiske fakultet.

Lesesalene i 3etg i nybygget på jussen.

Lesesalene på det juridiske fakultet har dårlig belysning, luft og temperatur. Veldig trangt og inneklemt.

Lesesalene på det juridiske fakultet, HF-biblioteket.

Lesesaler i gamlebygget. Grupperom i nybygget på juridisk fakultet uten mulighet for lufting.

Lesesaler på dragefjellet, sal 11

lesesalplasser øverst i gamlebygget på jussen. Dårlig luftkvalitet og temperaturregulering i auditorium 1.

Luftkvalitet - lesesalen 304 i gamlebygget Åpningstider - gamlebygget i helgene.

Nei

not enough space. if you come in the afternoon, you can not find any seat

På juridisk fakultet - Gamlebygget

SIB kantine Dragefjellet

Sib- kantinen ved det juridiske fakultet

Toalettene i 3. etg. i nybygget på det juridiske fakultet samt det "uformelle samlingsstedet" utenfor lesesalene i 3. etg.

Toalettene i gamlebygget på Dragefjellet.

Toalettene på Juridiske Fakultet og Kantine på Juridiske Fakultet. - Spesielt Herretoalet i 3.etg. gammlebygget.

Toaletter i 3.etasje. gamle bygget.

Toaletter på SV-biblioteket.

Traumaten og kantinen ved Det juridiske fakultetet.

Ved juridisk fakultet. Særlig lesesalene i gamlebygget.

Vet ikke nummeret

Hvilke plager har du opplevd

Anspente ryggmuskler som følge av følelse av utilpasshet på studiet de første to årene

Det skal mye til for å være seg selv ved Det juridiske fakultet når fakultetet fra dag 1 uttrykker at målet ved studeiet er å lage en homogen gruppe. Dette kan lett misforstås.

Dårlig luft på lesesaler, og dermed trøtthet og vondt i hodet. Litt tanker rundt hvorvidt dette vil kunne føre til sykdom etc som oppdages på et senere tidspunkt.

Ekskluderende miljø sosialt sett blant studentene

For høge bordplater i auditorium, fører til skuldersmerter.

For trange forelesningsplasser gir vond nakke, rygg, ben

Forkjølelse og hodepine av lesesaler

fryse

Fått tilbake astma pga dårlig inneklima, vondt i hodet pga dårlig luft

Hodepine

Hodepine pga luftkvalitet og stressrelaterte plager; migrene.

hodepine pga. dårlig ventilasjon

hodepine, forverring av astmatiske plager.

Hodepine, ryggplager, tåkesyn.

Hodepine, smerter i rygg og nakke

Hodepine, vondt i rygg/nakke

Hodeverk pga dårlig luft på pc-rom og lesesal.

Hovudpine, stiv nakke pga dårlege stolar på lesesalen

Kulde

Kulde og stiv nakke

Lesesalane er ikkje tilpassa personar som er lågare eller høgare enn gjennomsnittet. Dette førar til rygg og skulderplagar. Det same gjeld stolane. Lufta er dårleg, særleg på dataromma og

audioriuma. Dette gjer at ein blir sliten i hovudet.

litt vondt i ryggen etter å ha sittet lenge

Migrene, ryggsmerter, stive muskler

Oftere migreneanfall

rygg og nakke pga dårlige støtte i stoler og manglende tilpasning mellom stol og pult.

Rygg pga. Dårlige stoler

Ryggplager pga de svarte plaststolene på lesesalen på juridiske fakultet

Ryggplager pga. dårlige stoler på lesesal og bibiliotek (dragefjellet)

Senebetennelse

Skittene og eldgamle toaletter og lesesalene i gamlebygget tilsvarende. Det er fysisk plagsomt.

smerte i baken som følge av å sitte på harde plaststoler på jur.fak. UiB.

Smerter i jakke og rygg grunnet for mange timer på lesesalen.

Stiv nakke, stress har til tider ført til dårlig søvn og hodepine

Stresshodepine som følge av et stressende miljø. Det er om å gjøre å være best!!! Veldig slitsomt

Syk av altfor kalde eller varme lesesaler, dårlig ergonomisk tilpassede stoler på lesesaler i

gamlebygget, får vondt i hofter og rygg

Søvnvansker

Tretthet og hodepine som følge av dårlig luft

Trøtt og sliten som følge av dårlig luftkvalitet

Veldig kaldt vinteren 2013

Vond rygg pga mye sitting.

Vondt i hodet

Vondt i hodet, rygg og nakke

Vondt i nakken

Vondt i ryggen pga vonde stoler

Vondt i ryggen pga. for mye sitting...

Kommentarer til undersøkelsen

Det er spesielt viktig å få gjort noe med lesesalene på dragefjellet, jf. tidligere kommentarer. Kantinetilbudet må også bli bedre. Kvaliteten på maten samsvarer ikke med prisnivået. Det hadde også vært hyggelig med en kaffebar på fakultetet (slik de har på de aller fleste fakuleteter

Det er veldig greit med arbeidsgruppeinnleveringer hver uke, det lærer jeg masse av. Det er verre med de kommenteringene. Sett det kravene til det. Lærte litt av det i fjor, men nå er det bare et herk. Vet om flere studenter som velger å overføre til jusen i Oslo fordi de er lei av det. Forslag: Kommentere to medstudenter på førsteåret, en på andreåret og evt droppe det helt på

Jeg fikk så utrolig god støtte av Siglinde Svare da jeg trengte det i forbindelse med tilrettelegging av eksamen. Jeg tok kontakt bare noen dager før dagen, og hun ordnet alt. Det satt jeg utrolig stor pris på! Ville bare få understreke det! Opplever at personene som er ansatt i administrative stillinger ved UIB er svært hjelpsomme og omtenksomme.

Universitet i Bergen er et utrolig flott universitet med muligheter for alle og enhver. Jeg er storfornøyd!

Gjennomgående inntrykk er at faglig- og administrativt ansatte er interessert i å yte litt ekstra for å hjelpe studentene, men at dette utelukkende begrenses av instruks og retningslinjer fra fakultetsledelsen.

Alt i alt, meget godt fornøyd med både UiB og særlig det Juridiske fakultet!

Mange sier det er for kaldt på jussen om vinteren og for varmt om sommeren. Jeg synes det er for kaldt året rundt. Dere må tenke på bedre isolering eller bedre ventilasjonssystem tror jeg.

Det burde være mulighet for alle til å skrive på data. Det blir urettferdig når det er noen fag som har denne muligheten og andre ikke. Det er også noen som skriver på data pga. legeerklæringer som fint kunne skrevet for hånd

Den faglige kompetansen ved lærerne ved det juridiske fakultet er enestående! Det er derfor synd at mange synes at forelesninger blir vanskelige å følge pga dårlig utstyr / og til dels ekstremt dårlig inneklima. Videre skulle eg ønsket at UiB ble tildelt mer penger fra staten, med tanke på den sterke posisjonen det innehar, og det store og gode studietilbudet. Men det er vel ikke noe dere får gjort noe med. Ha en flott dag!

nei

Det er lite starthjelp og rettleiing til masterstudentar på juridisk fakultet, särleg med tanke på at vi ikkje har skrive bachelor tidlegare.

Lav score på forelesninger lagt ut på internett skyldes dårlig funksjon på avspillingsprogrammet som brukes. Selv med en ny datamaskin med en rask prosessor, bufrer bildet hele tiden, og det å se en hel forelesning blir både en slitsom og tidkrevende prosess. Dersom dette hadde blitt tatt tak i, tror jeg dette har store muligheter, da tanken bak dette er meget god.

nå håper jeg på ipad :)

Ikke gi karakter på ex. phil for juridisk fakultet. Faget er så uinteressant at det er direkte demotiverende som start på studiet.

For lang undersøkelse.

Eit flott universitet der ein får viktig kunnskap

Flott at det foretas undersøkelser - håper de blir fulgt opp med endringer på de punktene det trengs! Ellers skryt til juridisk fakultet for kjempeflott undervisningsopplegg med grupper og seminar, og ikke minst videopptak av forelesningene - veldig lærerikt!

Egenproduserte kompendier o.l. bør holde en høyere kvalitet m.t.p. lesbarhet. Det kan se ut som den som produserer dem ikke har tanke for at de skal leses. Dette bør også være et relevant tema m.t.p. universell utforming for svaksynte.

Takk for 5 flotte år :) Rent økonomisk håper jeg at de flittige jusstudentene på Dragefjellet ikke må tåle flere nedskjæringer. En litt mer studentvennlig kantine og noe mer oppfølging av den enkelte student hadde også vært supert!

Nei.

Generelt fornøyd, det er det negative som trekkes frem her. Imidlertid er det noen grep i forhold til fysiske forhold som ikke krever nye bygg etc som bør gjøres, særlig da å ha et godt nok lufteanlegg, at det gjøres rent i tilstrekkelig grad, at temperaturen inne tilpasses ute.

Spørsmålet om man har "deltatt" i rektorvalg, studentparlamentsvalg osv. er litt uklart: Stilt til valg, eller stemt?

Det er veldig mye som er bra med UiB - i allefall faglig. HMS for studenter bør imidlertid i større grad settes i søkelyset.

Dette var en veldig lang ubndersokelse

Frekkheten ved fakultetets holdning til mennesker med adferdsproblemer er helt påtagelig, svært plagsom, uunngåelig, forhindrende, uverdig,skuffende og de facto.

Denne testen var for lang.

Jeg er veldig fornøyd med opplegget på UiB og undervisningen på Det juridiske fakultet.

Generelt er jeg svært fornøyd med UIB.

Eksamensordningen er noe urettferdig, da svært mange studenter ved mitt fakultet benytter seg av tilretteleggingsordningen. Ordningen er i og for seg bra, men de aller fleste ville ha fått innvilget tilrettelegging på skoleeksamen om de hadde søkt. Det er svært enkelt å få skrive på PC for eksempel. Det er bare å ta en tur til lege og anføre at du sliter med stygg håndskrift (som de aller fleste gjør i en presset situasjon!). Jeg mener bruk av PC gir en uforholdsmessig stor fordel. Det gir mye bedre tid og for øvrig et bedre inntrykk på sensor. Jobb mot å gi alle studenter mulighet til å bruke PC på skoleeksamen. Det er den eneste realistiske løsningen for å få bukt med de som omgår/misbruker et system som egentlig er til for dem som har et reelt

Savner særlig tettere faglig oppfølging fra vitenskapelig ansatte fra fakultetet. Som mange andre har jeg en høy terskel for å ta kontakt. En frivillig ordning hvor man kan få flere ganger tilbakemelding på faglig arbeid undervegs i studieprogrammet hadde hjulpet dette veldig på dette. De enetse direkte tilbakemeldingene vi har er på hjemmeeksamen og ved å ringe sensor etter selve eksamen. Da er det ofte for sent.

Fint at dere har slike undersøkelser som tar for seg mange områrder, da alt fra det faglige, fakultene og det sosiale. Bra!

Det er vanskelg å evaluere UiB som et universitet, da fakultetene er spredt og jeg kun har tilknytning til jur.fak. Dette er kanskje noe man kunne ha jobbet med, altså å samle fakultetene slik at man får en mer samlet gruppe studenter ved unversitetet.

Bli bedre på grupperom, og samle fakultetene i større grad, skaper splittelse mellom studentgrupper.

Tror UiB kunne forsøkt å knytte tettere bånd fakultetene imellom, men også internt mellom professorene og studentene ved å tillate deltagelse i de ansattes arbeid.

Denne undersøkelsen var alt for lang.

Jeg tror det er veldig lett for å "falle utenfor" for enkeltstudenter på universitetet....

Innfør PC-er på eksamen, på jusstudiet er det helt latterlig at man har enorme mengder obligatoriske digitale innleveringer, for så å skrive eksamen for hånd. Dessuten så er jusseksamener preget av å bygge struktur og formuleringer, tåpelig å da skrive for hånd på en 4timers eksamen (med enormt tidspress)

Utvalget av emner å skrive master om er for dårlig på juridisk fakultet.

I fremtidige undersøkelser, vennligst ta med en oversikt over hvor mange spørsmål det vil bli totalt, og hvor mange som er igjen på ethvert tidspunkt.

Juss er et høl sosialt for folk som ikke er Oslo V-ish eller fra vestlandet. Selv er jeg svært aktiv musikalsk utenom studiet, og kreative folk er totalt fraværende på juss. For en som meg er juss en sosial tragedie. Faglig er imidlertid studiet svært fint, så jeg har funnet ut at jeg foretrekker mye selvstudium og mye hjemmeværing på østlandet.

Jeg får fort hodeverk som følge av dårlig luft på forelesning - så da er opptakene på MiSide som sendt fra himmelen! Problemet er bare at det varierer så fra fag til fag NÅR de blir tilgjengelige. Å først legge dem ut 2 uker før eksamen fordi man ønsker å ha studenter på forelesning virker dumt når

andre legger dem ut umiddelbart - og jeg forstår heller ikke hvorfor man skal gjøre det så vanskelig for studentene.

Spørreskjemaet er alt for omfattende. Det var så vidt jeg gadd å svare ferdig, og noen ganger blir svarene tilfeldig. Et mer konsentrert spørreskjema vil kanskje gi bedre kvalitet på dataene?

Hovedpunkter generelt for UiB – hentet fra hoveddokumentet

Læringsmiljø

- Over 70 % sier at de trives som studenter ved UiB, og 90 % ville anbefale lærestedet til andre. Kun 10 % oppga at de mistrivdes. Tidsserier viser at det er en viss *økning* i tilfredshet med institusjonen over tid.
- Likevel er det en relativt stor andel som ikke oppfatter tilhørighet til studieprogrammene, hverken faglig eller sosialt.
- En stor andel av gradsstudentene deltok i utenomfaglige aktiviteter (studentorganisasjoner og annet), men andelen ser ut til å være synkende.
- I hovedsak er studentene tilfreds med fysisk læringsmiljø. Av de målte fasilitetene er det mest misnøye med lesesaler (luftkvalitet og temperatur), sosiale soner (tilgjengelighet) og toaletter (renhold).
- Studentene har i økende grad behov for fleksible arenaer for selvstudier. Preferansen for stille lesesaler er tydelig redusert som følge av stor utbredelse og bruk av mobilt IKT.

Studiekvalitet

- Over halvparten er fornøyde eller svært fornøyde med undervisningsoppleggene og det faglige utbyttet av undervisningen, kun rundt 10 % uttrykker misnøye.
- Studentene er mest fornøyde med eget selvstudium, og minst fornøyde med pc-lab og nettbaserte undervisningsopplegg, opptak av forelesninger og faglig veiledning. I disse tilfellene kan manglende tilbud være en av grunnene til misnøyen.
- *Praksis* er undervisningsformen studentene rangerer høyest, og nærmere 40 % ønsker mer bruk av praksis som vurderingsform.
- Skriftlig eksamen dominerer som vurderingsform. Over en 12-års periode er andelen studenter som har erfaring med mappevurdering, hjemmeeksamen og obligatoriske arbeidskrav økt, mens andelen som har erfaring med muntlig eksamen er redusert.
- 65 % kjenner til utvekslingstilbudet på sitt program. Av de som ikke hadde vært på utveksling, vurderte 60 % det som lite sannsynlig at de ville ta utvekslingsopphold. Personlige grunner og økonomi var de dominerende årsakene.
- Rundt tre fjerdedeler oppgir at de har deltatt i evaluering av studietilbud, en moderat økning siden 2001. En like stor andel oppfattet evaluering som viktig, og blant respondentene var det ikke indikasjoner på «evalueringstretthet». Kun 10 % sier de bruker Studiekvalitetsbasen, som blant annet er et tiltak for å formidle resultater av evalueringer til studentene.
- Over 70 % kjenner litt eller godt til læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet, og av disse mente et flertall at det var godt samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelsen og fagets innhold.
- ¾ av bachelorstudentene og 2/3 på profesjon/femårig master hadde ikke hatt kontakt med forskning som del av studiet. En relativt stor andel (53 %) hadde faglig kontakt med forskere på månedlig basis, men få hadde kjennskap til forskningen på instituttet eller fakultetet.

Studiegjennomføring og egeninnsats

- Over 80 % sier de følger normert studieprogresjon på programmet sitt. Den viktigste årsaken til forsinkelser er personlige grunner.
- Over 20 % har skiftet program i løpet av studiet på UiB, faglige preferanser er den viktigste grunnen.
- Rundt 20 % av de som ikke skulle fullføre grad i semesteret, ville ikke fortsette studiet neste semester, eller var usikre. På bachelornivå var denne andelen på 35 %.
- Siden 2003 ser det ut til at tidsbruk på studier har økt noe, men gjennomsnittet ligger likevel under normen. Dette gjelder spesielt på bachelornivå, der gjennomsnittet for fulltidsstudenter uten deltidsjobb var på 29 timer i uken.

Arbeidslivsorientering og kompetanse

- Over halvparten oppfattet at jobbmulighetene etter studiene var gode eller svært gode, og en like stor andel oppfattet dette som viktig eller svært viktig. Det ser ikke ut til å være endring i tid i forhold til oppfatninger av jobbmuligheter eller viktigheten av jobbmuligheter.
- Faglig og teoretisk kunnskap er den egenskapen flest trekker fram som kvalifikasjon fra studiene. Evne til å samarbeide, administrere og knytte relasjoner rangerer lavest, og avviker mest fra arbeidsgiveres uttrykte behov.

k)

Universitetet i Bergen

Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Januar 2014

Kari Fasting
Tom Lindstrøm
Helge Salvesen
Hanne Harmsen
Magnus Malnes

Innhold

1 Evaluering av universiteters og høgskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten 1

2 Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Bergen 2

3 Fokus for evalueringen 4

3.1 Kvalitetssikring av forskerutdanningen ved UiB 4

3.1.1 Presentasjon 4

3.1.2 Komiteens drøftinger og vurderinger 6

3.2 Kvalitetssikring av integrert mastergradsprogram i farmasi 7

3.2.1 Presentasjon 7

3.2.2 Komiteens drøftinger og vurderinger 8

4 Konklusjon 10

5 Komiteens råd om videre utvikling av kvalitetsarbeidet 11

6 Vedlegg 12

6.1 Sakkyndig komités mandat 12

6.2 Dokumentasjon fra Universitetet i Bergen 13

6.3 Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen 14

6.4 NOKUTs kriterier for evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen 16

1 Evaluering av universiteters og høgskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten

I forskrift til *lov om universiteter og høyskoler* heter det at «Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet» (§ 2–1, (1)).

Kvalitetssikringssystemet er utdanningsinstitusjonenes redskap for å skaffe seg nødvendig kunnskap for å kunne vurdere kvaliteten i egne utdanningstilbud. Innenfor rammene av lov og forskrift er det institusjonene selv, som ut fra egen størrelse, faglige profil og andre forhold ved institusjonen, bestemmer hvordan systemet skal utformes.

I henhold til lov om universiteter og høyskoler er det NOKUTs oppgave å evaluere institusjonenes systemer for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten etter kriterier som organet fastsetter. NOKUT har gjennomført slike evalueringer siden 2003, og innledet våren 2009 sin andre runde med denne type evalueringer. Evalueringskriteriene er i andre runde i større grad rettet inn mot å vurdere institusjonenes bruk og nytte av kvalitetssikringssystemene.

NOKUT bruker sakkyndige komiteer i sine evalueringer. Komiteene skal vurdere hvorvidt institusjonene tilfredsstiller kravene til kvalitetssikring av egne studietilbud. En evaluering av et kvalitetssikringssystem er således ikke en faglig vurdering av innhold og kvalitet i de enkelte studier, men en evaluering av institusjonens systematiske arbeid for å sikre og forbedre slik kvalitet.

Den sakkyndige komiteen baserer sine vurderinger på dokumentstudier og på samtaler med relevante aktører ved institusjonen. Det gjennomføres to institusjonsbesøk. Under det innledende besøket diskuterer institusjonsledelsen og evalueringskomiteen status i kvalitetsarbeidet og innrettingen på evalueringen. Komiteens hovedbesøk ved institusjonen vil inneholde samtaler med ulike grupper og aktører. Komiteen kan her velge å gå mer detaljert inn i utvalgte deler av institusjonens kvalitetssikringssystem og kvalitetssikringsarbeid. Den sakkyndige komiteen som har evaluert systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Universitetet i Bergen har bestått av:

- professor Kari Fasting, Norges Idrettshøgskole (leder)
- professor Tom Lindstrøm, Universitetet i Oslo
- professor Helge Salvesen, Universitetet i Tromsø
- tidl. vicedirektør Hanne Harmsen, Københavns universitet
- student Magnus Malnes, Universitetet i Oslo

Seniorrådgiver Ole Espen Rakkestad i NOKUT har vært komiteens sekretær. Komiteen besøkte institusjonen 17. juni og 11.-13.september 2013. Ved hovedbesøket hadde komiteen samtaler med studenter, stipendiater, vitenskapelig ansatte, administrativt ansatte, representanter for forsknings- og forskerutdanningsutvalg, representanter for programutvalg, emneansvarlige og universitetets ledergruppe. Oversikt over tilsendt dokumentasjon og program for hovedbesøket er lagt ved. Før rapporten ble avlevert har institusjonen sett et utkast til rapport for å vurdere eventuelle feil eller misforståelser.

2 Kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet ved Universitetet i Bergen

Universitetet i Bergen har ca. 14 000 studenter og ca. 3500 ansatte, og er Norges tredje største universitet. Universitetet har seks fakulteter og ca. 40 institutter og faglige sentre. Universitetet tok i 2012 opp studenter til i alt 181 studieprogram, fordelt på 24 årsstudier, 63 bachelorprogram, 72 toårige masterprogram, ti femårige masterprogram og to seksårige profesjonsprogram. Institusjonen tilbød i 2012 i alt 99 videreutdanninger. Av UiBs strategiske plan framgår det at institusjonen ser på stor faglig bredde som et kvalitetsfortrinn både for grunnforskning og forskningsbasert utdanning, men universitetet har samtidig konsolidering av studietilbudet som et hovedmål.

Rammene for systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Universitetet i Bergen er beskrevet i «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia». Systemets elementer er i håndboka framstilt i 16 punkter (hvorav enkelte har underpunkter). Håndboka er et kortfattet dokument på 14 sider. Punktene er:

- studiekvalitetsdatabase
- roller i studiekvalitetsarbeidet
- studentdemokrati
- rekruttering, informasjon og mottak av nye studenter
- programsensorordning
- ekstern sensur
- delstudium ved utenlandske universiteter
- læringsmiljø
- *Ugleprisen* (intern pris for utdanningskvalitet)
- *Program for evaluering og kvalitetsutvikling (PEK)* (fakulteter og institutter kan søke programmet om midler til studiekvalitetsprosjekter)
- rammevilkår
- evaluering av undervisningstiltak og studietilbud
- årlig revisjon av studietilbud og informasjon til studentene
- utdanningsmelding
- oppretting og nedlegging av studietilbud

Universitetet driver systematisk evaluering på emne- og programnivå, og håndboka gir føringer for hvordan evalueringene skal gjennomføres. De emneansvarlige har ansvar for evalueringen av sine emner, mens leder for programutvalg/-styre har ansvar for programevalueringene. Rapporter fra evalueringene på begge nivåer legges inn i en studiekvalitetsdatabase som er tilgjengelig på universitetets nettsider. Studentene henvises til denne basen for informasjon om resultatene fra evalueringene.

Minst 1/3 av de emnene som undervises på universitetet skal evalueres hvert år. Hvert fakultet avgjør hvilke emner som skal evalueres. Evalueringene skal minst omfatte:

- «studentevaluering av emnet, gjerne som undervegsevaluering
- ei vurdering av om framdrift og opplegg for emnet er i samsvar med dei fastsette måla, kommentarar til studentevalueringar og eventuelle andre former for evaluering, og forslag til

tiltak for vurdering av samanhengen mellom fastsett læringsutbyte og undervisnings- og vurderingsformene i emnet
- omtale av arbeidet med oppfølging av tidlegare evalueringar»

Alle programmer (her inkludert avsluttende deler av profesjonsutdanninger, og fag- og disiplinstudier) skal i henhold til håndboka evalueres minst hvert femte år. Det er fakultetene som avgjør hvilke programmer som skal evalueres. Evalueringene skal normalt være «ei sjølvevaluering», men evalueringene kan også inneholde eksterne innslag gjennom fagfellekomiteers vurdering eller vurdering utført av programsensor. Håndboka angir at evalueringene bør omfatte vurderinger av:

- studieprogrammet sin profil og struktur, førekomst av felles undervisning og emne spesielt utvikla for studieprogrammet, høve til studieopphald i utlandet, faglege og sosiale aktivitetar
- om val av undervisnings- og vurderingsformer er i tråd med fastsett læringsutbyte for studieprogrammet
- praktisk gjennomføring
- søkjartal/studieplassar, gjennomføring, strykprosent og fråfall
- karakterfordeling
- ressurstilgang
- kommentarar til studentevalueringane
- studieinformasjon og dokumentasjon
- tilgang til digitale ressursar/hjelpemiddel
- institutt/programleiar si vurdering og forslag til forbetringar

Alle fakulteter og institutter ved UiB utarbeider årlig en rapport («Utdanningsmelding») om utdanningsvirksomheten, og disse ligger til grunn for en samlet utdanningsmelding for institusjonen. Håndboka angir retningslinjer for hva instituttene og fakultetenes meldinger skal inneholde. Om universitetets samlede utdanningsmelding heter det bl.a.: «Denne meldinga skal gje ei samla og overordna vurdering av studiekvaliteten ved institusjonen, samt ei oversikt over opplegget for og tiltaka i kvalitetsarbeidet.» Og videre: «...gje framlegg om tiltak og tema for vidareutvikling komande år. Dette gjev grunnlag for ressursstyring og prioriteringar i komande budsjettår på institutt-, fakultet- og institusjonsnivå». Utdanningsmeldingen behandles i universitetets (sentrale) utdanningsutvalg og deretter i universitetsstyret.

I tillegg til utdanningsmeldingene utarbeider fakultetene også årlige forskningsmeldinger (siden 2007) og forskerutdanningsmeldinger (siden 2008). Disse meldingene er ikke omtalt i «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia», men ligger, som for utdanningsmeldingene, til grunn for tilsvarende meldinger på institusjonsnivå. Forskerutdanningsmeldingene ble innført som en oppfølging av universitetets «Handlingsplan for forskerutdanning 2008-15».

Prosessene for opprettelse og nedlegging av studietilbud er relativt inngående beskrevet og regulert i håndboka. For opprettelse av nye emner og nye studieprogram er hver av arbeidsoppgavene i prosessene tilskrevet særskilte ansvarlig(e) instans(er), bidragsytende instans(er) og godkjenningsinstans(er). For prosessen for opprettelse av nye studieprogrammer er det dessuten utarbeidet et årshjul som angir arbeidsoppgavenes kronologi og plassering i kalenderåret. Opprettelse av nye fellesgrader/felles studieprogram, nye etter- og videreutdanningstilbud, samt nedlegging av studieprogram, er omtalt i egne avsnitt. Fakultetenes ønsker om opprettelse og nedlegging av studietilbud introduseres i fakultetenes årlige utdanningsmeldinger.

3 Fokus for evalueringen

I forbindelse med det innledende besøket ved Universitetet i Bergen diskuterte evalueringskomiteen ulike aktuelle innretninger av evalueringen. Komiteen fant å ville gå nærmere inn på to områder:

1) kvalitetssikring av forskerutdanningen
2) kvalitetssikring av integrert mastergradsprogram i farmasi

Motiveringen bak valget av 1) var særlig å se på hvordan UiB, som et forskningstungt universitet, ivaretar kvalitetssikringen av forskerutdanningen, når denne *ikke* formelt dekkes av institusjonens kvalitetssikringssystem. Komiteen valgte å se på kvalitetssikringen av forskerutdanningen som sådan – ikke avgrenset til utvalgte fakulteter. En liknende begrunnelse lå bak valget av fokusområde 2), i det komiteen ville se nærmere på kvalitetssikringen av et tverrfakultært program. Mastergradsprogrammet i farmasi inneholder emner som tilbys fra flere fakulteter, hvilket potensielt kan gjøre kvalitetssikringen mer krevende enn ved programmer som ligger under ett fakultet.

3.1 Kvalitetssikring av forskerutdanningen ved UiB

3.1.1 Presentasjon

I 2012 ble det avlagt 251 nye doktorgrader ved Universitetet i Bergen. 53 % av doktorandene var kvinner og 35 % utenlandske statsborgere. Kvalifikasjonsrammeverket ble implementert i forskerutdanningen ved UiB i 2012, og læringsutbyttebeskrivelsen formulerer hvilken kunnskap, hvilke ferdigheter og hvilken generell kompetanse en doktorgradskandidat fra UiB skal ha etter endt doktorgradsutdanning.

All doktorgradsutdanning ved universitetet reguleres av en felles doktorgradsforskrift som i sin nåværende utgave ble vedtatt av universitetsstyret 20. juni 2013. Forskriften slår fast at «Ansvaret for gjennomføringen av ph.d.-utdanningen er delegert til fakultetene innenfor deres respektive fagområder». Ved siste revisjon av forskriften uttalte universitetsdirektøren i sakspapir til universitetsstyret bl.a.: «Forskriften gir rom for skjønnsmessige vurderinger i enkelte bestemmelser, men ikke slik at det gis en generell hjemmel for å gi utfyllende regler. Universitetet skal ha en felles forskrift for ph.d.-graden.».

Et sentralt trekk ved forskerutdanningen ved UiB er de i alt ca. 25 forskerskolene som er etablert ved fire av fakultetene (matematisk-naturvitenskapelig, humanistisk, psykologisk og medisinsk-odontologisk fakultet). Det store flertallet av skolene er UiB-interne, mens 5-7 karakteriseres som nasjonale. Forskerskolene skal gi stipendiatene «... tilgang til et større nettverk av ph.d.-kandidater og deres veiledere, i tillegg til ytterligere internasjonale nettverk». På UiBs hjemmesider heter det videre at: «Hovedaktiviteten i en slik skole vil være intensive ph.d.-kurs, med høyt kvalifiserte undervisere, seminarserier og diskusjoner». Forskerskoleordningen ved UiB ble gjenstand for en intern evaluering i 2011, hvilket blant annet resulterte i at det ble etablert kriterier for opprettelse av nye skoler.

Doktorgradsforskriften henviser eksplisitt til kvalitetssikring i § 4, «Kvalitetssikring av opplæringsdelen», der det heter: «Fakultetene skal kvalitetssikre emnene i ph.d.-utdanningens opplæringsdel i tråd med retningslinjene for kvalitetssikring av emner på bachelor- og masternivå. Se Håndbok for kvalitetssikring av universitetsstudier». Retningslinjene for kvalitetssikring av emner er

omtalt i kap 2 ovenfor. Forskriften gir dessuten nærmere bestemmelser om innholdet i andre kvalitetssikringselementer som framdriftsrapportering (§9) og midtveisevaluering (§6.3). Ph.d.-kurs som gjennomføres ved andre enheter enn UiB kan rimeligvis ikke kvalitetssikres direkte, men de skal vurderes og være godkjent av institutt eller fakultet senest 6 måneder før disputas.

I § 9, «Rapportering», heter det om framdriftsrapporteringen: «I løpet av avtaleperioden skal ph.d.-kandidaten og hovedveileder, hvert år levere separate skriftlige rapporter om framdriften av ph.d.-utdanningen. Rapportene skal sendes til og godkjennes av fakultetet eller av andre enheter som fakultetet har delegert dette til». Et elektronisk system for framdriftsrapportering ved forskerutdanningen ble etablert i 2010, og systemet vurderes av fakultetene som velfungerende.

Alle ph.d.-kandidater skal gjennomgå en midtveisevaluering, men fakultetene avgjør selv hvilken form denne skal ha. Forskriften fastsetter at evalueringen «... har som hovedformål å hjelpe ph.d. – kandidaten, ved å identifisere forhold som medfører risiko for at prosjektet stanser opp eller blir forsinket, samt å gi innspill som kan øke kvaliteten i arbeidet. [...] Som hovedregel skal midtveisevalueringen inkludere faglige innspill fra forskere som innenfor ph.d.-kandidatens eget fagfelt og/eller tilgrensende fagfelt».

Kravene til ph.d.-kandidatenes veiledning er nedfelt i forskriftens § 6. Om veiledningens innhold heter det i § 6.2 at veileder har ansvar for å følge opp kandidatens faglige utvikling, og at «Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i ph.d. –kandidatens arbeid og vurdere den i henhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan...». Universitetet tilbyr en «Modul i forskningsveiledning (ph.d.)» som en del av basisutdanningen i universitetspedagogikk og i noen fagmiljøer er det opprettet møteplasser der veiledere kan utveksle erfaringer og utvikle sin veiledningspraksis.

For administrativ oppfølging av stipendiatene har institusjonen dessuten ph.d.-koordinatorer ved alle fakulteter. På universitetets hjemmesider er det laget en liste over koordinatorene og de faglige ledernes ansvar og forpliktelser overfor stipendiatene. Blant momentene på lista er:

- assistanse ved vanskeligheter i veiledningsforholdet – om nødvendig til skifte av veileder
- mulighet for hjelp med grunnleggende rettigheter og kontakt med forskningsmiljø for ph.d.-kandidater med annen arbeidsgiver enn UiB
- veiledning i bruk av StudentWeb som informasjons- og registreringsverktøy
- hjelp med å påse at «hovedveileder og medveileder har blitt utpekt innen rimelig tid, og at alle veiledere møter de kvalifikasjonene som er slått fast i henhold til nasjonalt regelverk.»

Universitetet i Bergen arbeider med relevanskvaliteten i sine utdanninger gjennom flere ulike kanaler. Kontoret for samfunnskontakt hjelper eksterne parter med å komme i kontakt med de rette personene/enhetene på universitetet og bistår egne miljøer i kontakt med eksterne aktører ved behov. Rektor og representanter for studentparlamentet sitter sammen med eksterne representanter i Rådet for samfunnskontakt, som gir råd til universitetet om kontakten med nærings-, samfunns- og kulturliv. Kontakten mellom universitetet og dets tidligere studenter ivaretas av alumniorganisasjonen «UiB alumni», som i 2014 skal arrangere alumnusdager for første gang. Eksterne kontakter skal bl.a. bidra til å «identifisere kompetansebehov innenfor forskning og utdanning» , og således gi et bidrag til økt relevans for UiBs utdanninger. Av særlig betydning for ph.d.-kandidatene er ellers den eksternt utførte kandidatundersøkelsen «Nye muligheter på arbeidsmarkedet for doktorgradskandidater» fra 2012.

3.1.2 Komiteens drøftinger og vurderinger

Forskerutdanningen ved Universitetet i Bergen omfattes ikke av institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen, og etter hva den sakkyndige komiteen forstår eksisterer det heller ikke planer om å inkludere den i overskuelig framtid. Etter komiteens vurdering arbeides det likevel godt og systematisk med kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av utdanningen. En viktig årsak til dette er de kvalitetssikringselementene som bygger på momenter fra kvalitetssikringshåndboka: et fast system for emneevaluering (for de emnene i ph.d. –utdanningens opplæringsdel som gis ved UiB) og et tydelig format for en årlig forskerutdanningsmelding med innsamling og analyse av resultater, samt vurdering av gjennomførte tiltak og prioritering av nye.

Det er komiteens klare inntrykk at systemet med elektronisk framdriftsrapportering fungerer godt og har en viktig kvalitetssikrende funksjon. At doktorgradsstudent og veileder rapporterer uavhengig av hverandre bidrar til å åpne veiledningsrelasjonen og kan gi tredjepart viktig informasjon om kvaliteten i veiledningsforholdet.

Komiteen har merket seg at enkelte har kritiske innvendinger til midtveisevalueringen når denne kan ha karakter av å være en minidisputas der kandidaten kan forberede en presentasjon som får en positiv bedømmelse, delvis uavhengig av den reelle status for kandidatens doktorgradsprosjekt. Komiteen ser at denne innvendingen kan ha noe for seg, men registrerer samtidig at ordningen vurderes som til dels svært positiv av kandidatene selv, og at evalueringen som regel omfatter et element av at kandidaten skal dokumentere reell progresjon i forhold til prosjektplanen (hva som faktisk er gjennomført av vitenskapelig aktivitet, publikasjoner o.a.).

De formelle rammene rundt veiledningssituasjonen – oppnevning, framdriftsrapportering, regler for innhold m.m. – framstår som tilfredsstillende, og legger grunnlag for at alle ph.d.-kandidater ved UiB kan få veiledning av god kvalitet og tilstrekkelig omfang. Komiteen ser det som prisverdig at det har vært tatt grep for å bedre veiledningskompetansen i forskerutdanningen i de senere år, men noterer seg samtidig at behovet for ytterligere veilederopplæring er en gjenganger også i de siste forskerutdanningsmeldingene fra så nær som alle fakulteter. Eksempelvis skriver Det medisinsk-odontologiske fakultet i meldingen for 2012 at «Med stadig flere kandidater (...), får vi også flere uerfarne veiledere. Samtidig blir kravene til ph.d- utdanningen mer formaliserte, og det skaper stort behov for opplæring både for disse, og for erfarne veiledere som møter nye krav og som trenger påfyll og inspirasjon for å utvikle seg videre». Universitetets sentrale forskningsutvalg uttaler i den samlede forskerutdanningsmeldingen for 2012 at mange ph.d.-veiledere ønsker å ta den omtalte modulen i forskningsveiledning, men at kapasiteten er begrenset. Etter komiteens syn bør institusjonen ganske raskt ta tak i denne situasjonen og vurdere løsninger for å øke kapasiteten. I neste omgang bør universitetet vurdere hvorvidt denne eller tilsvarende opplæring bør gjøres obligatorisk for alle nye veiledere.

Mange enheter og funksjoner er involvert i oppfølging og kvalitetssikring av forskerutdanningen. I tillegg til det sentrale forskningsutvalget for universitetet, finnes det som regel forsker- og/eller forskerutdanningsutvalg både på fakultets- og instituttnivå. Dertil kommer forskerskolene ved fire av fakultetene, samt programutvalg for forskerutdanningen som eksisterer enkelte steder. Faglige ledere, administrative ph.d.-koordinatorer, stipendiatutvalg o.a. er også involvert i utdanningen i ulike roller. Komiteen synes å se en desentraliseringstendens i dette bildet, der stadig flere institutter har fått egne forsknings-/forskerutdanningsutvalg og der disse gjennomgående har fått flere oppgaver delegert fra fakultetsnivået. Mangfoldet av aktører i forskerutdanningen innebærer samtidig i noen grad at samme

oppgave ved ulike fakulteter ivaretas av ulike organer. Etter komiteens vurdering er ikke dette nødvendigvis et problem, og er trolig til dels et resultat av at fakultetene er ulike i størrelse og organisering. Komiteen vil likevel anbefale universitetet å la fakultetene se til hverandres løsninger for om mulig å lære av organisasjonsmessig «best practice». En mer ensartet praksis mellom fakultetene med hensyn til organisering, roller, navn på organer og oppgavefordeling vil ventelig også gi en gevinst i tydelighet og oversikt på institusjonsnivå.

Komiteen har merket seg at når det gjelder opptak til doktorgradsprogrammene, så er det ulike karakterkrav på de ulike fakultetene. Komiteen vil likevel anbefale at UiB også på dette området vurderer en mer ensartet praksis, slik at karakterkravet for å bli tatt opp på et doktorgradsprogram ved UiB blir det samme for alle søkere.

Etter komiteens vurdering er forskerutdanningsmeldingene gode dokumenter som framstiller viktig kvalitetsinformasjon på en god måte. DBH-data er brukt i framstillingen av de mest sentrale styringsparameterne i forskerutdanningen. Institusjonens melding bygger på fakultetenes meldinger som i sin tur bygger på instituttenes forskerutdanningsmeldinger. Fakultetene har i sine rapporter dessuten besvart spørsmål om konkrete kvalitetstema fra universitetsledelsen.

3.2 Kvalitetssikring av integrert mastergradsprogram i farmasi

3.2.1 Presentasjon

Det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi er et femårig profesjonsstudium, der både Det medisinsk-odontologiske og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet bidrar med undervisning og forskning. Profesjonsstudiet i farmasi gir grunnlag for autorisasjon som provisorfarmasøyt. Farmasøyter jobber i dag særlig med rådgivning, undervisning, forskning, og ledelse av apotek og annen legemiddelrelatert virksomhet. Det tas opp ca. 25 studenter pr år til det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi ved Universitetet i Bergen.

Profesjonsstudiet i farmasi (profesjonsstudium/integrert mastergradsstudium brukes her om hverandre) ble etablert ved Senter for farmasi direkte under universitetsledelsen ved Universitetet i Bergen i 2003. I 2011 ble utdanningen formelt knyttet til Det medisinsk-odontologiske fakultet og lagt under Klinisk institutt 2 – dog med rett til å forvalte eget budsjett. Senter for farmasi jobber i dag først og fremst med samhandling mellom de involverte fakultetene. Senteret ledes av en styringsgruppe, der dekanene og fakultetsdirektørene ved Det medisinsk-odontologiske fakultet (MOF) og Det matematisk-naturvitenskapelige (MNF) fakultet, og instituttlederne ved Klinisk institutt 2 og Kjemisk institutt (KI) sitter. Senterleder ved Senter for farmasi er sekretær for styringsgruppa.

De fleste emnene som inngår i det integrerte mastergradsstudiet i farmasi undervises til flere studentgrupper samtidig (f.eks. kan odontologistudenter, ernæringsstudenter og farmasistudenter følge undervisningen i samme emne samtidig), og to fakulteter bidrar med emnene i studieplanen. Metodene for kvalitetssikring av emnene påvirkes dog i utgangspunktet ikke av dette.

Emneevalueringene følger de retningslinjer som er gitt for slik evaluering i «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia», og som er omtalt på side 2 og 3 over. Programevalueringer skal også utføres etter den metoden som er angitt i håndboka, men programevaluering har så langt ikke blitt

gjennomført ved det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi. Spesielt for farmasi er at det i tillegg til emneevalueringene har vært gjennomført en såkalt semesterevaluering. Denne «ekstraevalueringen» for farmasistudentene har vært begrunnet i at ekstra tett oppfølging var ønskelig når utdanningen både var nyetablert og tverrfakultær. Det ser ikke ut til å foreligge særskilte retningslinjer for gjennomføring av denne evalueringen, men møtereferater fra programutvalget for farmasi og evalueringsskjemaer som har vært brukt, viser at den har vært gjennomført som en skriftlig evaluering i kombinasjon med et møte mellom representanter for angjeldende studentkull og undervisere som har undervist farmasistudenter det aktuelle semesteret.

Som profesjonsstudium har det integrerte mastergradsstudiet i farmasi et betydelig innslag av praksis. Praksis gjennomføres i apotek over 23 uker i 8. semester og utgjør 30 studiepoeng. Praksis er organisert som et eget emne, og eksamen bedømmes med «bestått/ikke bestått». Evalueringen av praksis består av en skriftlig midtvurdering fra student og veileder (praksisstedets veileder) etter 12 uker og en avsluttende skriftlig praksisevaluering fra begge parter i nest siste uke av praksis. Praksisoppholdet kvalitetssikres i tillegg gjennom utformingen av en skriftlig plan for oppholdet og studentens loggbok (ikke obligatorisk).

Senter for farmasi arbeider også med å kvalitetssikre relevansen av utdanningen gjennom alumnivirksomhet. Et nettsted for tidligere studenter og ansatte er etablert, og det har blitt arrangert alumnitreff.

3.2.2 Komiteens drøftinger og vurderinger

Den sakkyndige komiteen har oppfattet at både studenter og ledelse ved farmasistudiene ved UiB står overfor enkelte organisatoriske utfordringer. På ledelsessiden er ikke rollefordelingen mellom lederen for Senter for farmasi, styringsgruppa for senteret og programutvalget for det integrerte mastergradsprogrammet alltid tydelig, og senterets plassering som en delvis selvstyrt enhet under Klinisk institutt 2 siden 2011 har, slik komiteen forstår det, ikke endret på dette. Etter hva komiteen kjenner til har det vært diskutert å legge ned den ledertunge (se 3.2.1 over) styringsgruppa, men det foreligger pr i dag ingen konkrete planer for dette. Komiteen er imidlertid av den oppfatning at man bør se nærmere på sammensetningen, og vurdere nødvendigheten av å ha en slik topptung styringsgruppe. I møte med komiteen ble det fra enkelte nevnt at et eget institutt for farmasi ville ha hatt identitetsmessige fordeler, men heller ikke denne ordningen oppfattes å være aktuell politikk i dagens situasjon. På tross av en viss diskusjon om styring og organisasjonsutvikling, er det dog ikke den sakkyndige komiteens oppfatning at dagens ordning representerer noen *vesentlig* ulempe for studenter og ansatte.

Fra studentenes side er det særlig de praktiske konsekvensene av organiseringen under Det medisinsk-odontologiske fakultet og Klinisk institutt 2 som framholdes som lite gunstige: komiteen ble under institusjonsbesøket fortalt at både tilgangen til lesesalsplasser og studieveiledning er dårligere enn hva den var før 2011. På den annen side ga studentene uttrykk for at de faglig sett har hatt fordel av sin nye organisasjonsmessige plassering. Det ligger utenfor komiteens mandat å ta stilling til disse vurderingene.

Emnene som inngår i farmasiutdanningen tilhører instituttene som tilbyr dem, og det samme gjelder kvalitetssikringen av dem. Slik «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia» fastslår, er det den enkelte emneansvarlige som står for planlegging og gjennomføring av evalueringene. For farmasistudentenes vedkommende blir alle evalueringene behandlet i Programutvalg for farmasi.

Instituttene har ansvar for å rapportere resultatene til fakultetet. Emneevalueringene, kombinert med utdanningens særskilte semesterevaluering (se 3.2.1 over), sørger etter komiteens mening for at kvalitetssikringen av emner er vel ivaretatt, men vil anbefale at ordningen med semesterevalueringer også tas inn som en mulighet i kvalitetssikringshåndboka. Komiteen har for øvrig fått dokumentert at viktige endringer i undervisningen har kommet i stand som et resultat av disse evalueringene.

Komiteen stiller seg kritisk til at det ikke ser ut til å ha vært gjennomført noen programevaluering av programmet. Kvalitetssikringshåndboka fastsetter at en slik mer «omfattande evaluering [...] av studietilboda» skal gjennomføres minst hvert femte år. Dertil kommer at «... nye tilbud bør evaluerast etter kortare tid». Tatt i betraktning at det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi har eksistert i over ti år, mener komiteen at en slik evaluering bør foretas relativt raskt. Komiteen vurderer opplegget for programevalueringer, slik det er beskrevet i håndboka, som godt, men har altså ikke fått sett på gjennomføring og resultater for herværende program. Når komiteen dermed må konkludere med at kvalitetssikringen av programmet som helhet ikke er fullt ut tilfredsstillende, så vil den samtidig påpeke at bruken at tilsynssensor/programsensor og semesterevaluering innebærer at det langt fra er slik at helheten i programmet aldri har vært vurdert.

Med hensyn til veiledning av studentene er det komiteens vurdering at denne holder et godt nivå, men med et tydelig forbedringspotensiale. Til veiledningen i det selvstendige arbeidet til mastergraden (mastergradsoppgaven) stilles det ikke krav om særskilt opplæring for dem som skal veilede, og det er ikke obligatorisk med to veiledere (hoved- og biveileder). Komiteen er kjent med at det ved noen institutter ved UiB er en fast ordning med to veiledere til oppgaven, og mener at dette bør vurderes også å skulle gjelde for farmasistudentene. Et krav om at veiledere skal ha opplæring i veiledningspedagogikk bør vurderes når tilbudet om slik kompetanseheving er tilstrekkelig godt.

Hva veiledningen av studentene under praksisopphold angår, har komiteen fått vite at ledelse og programutvalg har begrensede muligheter til å stille krav til veilederne, ettersom disse ikke mottar betaling for oppgaven. Komiteen vil imidlertid anbefale at man ser nærmere på kvalitetssikringen av praksisoppholdet, og i den forbindelse vurderer mulige løsninger for kompensasjon i apotekene, slik det gis for veiledere ved praksisopphold for andre grupper i helsevesenet. Apotekforeningen, som er en vesentlig medspiller i organiseringen av praksisopphold, er en av antakelig flere parter som bør involveres i en diskusjon om dette.

Om øvrige forhold omkring studiet vil komiteen ellers bemerke at styringsgruppa for Senter for farmasi ser ut til å være uten studentrepresentasjon. Med referanse til universitetsloven § 4-4 om studentrepresentasjon bør slik representasjon sikres, under forutsetning av at styringsgruppa treffer beslutninger på linje med andre besluttende organer ved universitetet.

Innføringen av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) innebærer at institusjonene i høyere utdanning pr 1.1.2013 skal tilpasse sine fag- og studieplaner til rammeverket. Kunnskapsdepartementets skriver i den forbindelse at «Det grunnleggende elementet i kvalifikasjonsrammeverket er at kvalifikasjonene beskrives gjennom læring*sutbytte* og ikke gjennom *innsats*faktorer. (...) Læringsutbytte er beskrevet i kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.» Læringsutbyttebeskrivelsene for det integrerte mastergradsstudiet i farmasi skiller ikke mellom disse kategoriene, og den sakkyndige komiteen anbefaler at beskrivelsene gjennomgås og omstruktureres i lys av dette.

4 Konklusjon

Den sakkyndige komiteen har i sitt mandat å vurdere hvorvidt kvalitetssikringssystemet ved Universitetet i Bergen som helhet er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier. Komiteen har derfor, i tråd med *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning* og utover det som er anført i kapittel 3, vurdert systemets strukturelle oppbygging, den dokumentasjon det frambringer og de vurderinger av utdanningskvalitet som institusjonen selv gjør. Komiteen har sett på hvorvidt systemet er klart beskrevet og angir målsettinger, prosesser, aktører og fora som inngår. Ansvars- og arbeidsfordeling er vurdert, likeledes systemets forankring i ledelsen og i besluttende organer på ulike nivåer.

Etter komiteens vurdering gis arbeidet med studiekvalitet høy prioritet ved Universitetet i Bergen, og institusjonen har etablert et system for kvalitetssikring av utdanningen som er velegnet for å nå de mål den har satt seg for kvalitetsarbeidet. «Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia» framstår som et godt verktøy for arbeidet med kvalitetssikring og – utvikling. Håndboka dekker etter komiteens syn alle de hovedelementer det er rimelig å forvente at skal være på plass i et slikt system. Når det gjelder programevalueringer er retningslinjene imidlertid veldig fleksible og gir muligheter for store variasjoner med hensyn til gjennomføringen av slike evalueringer. Komiteen vil derfor anbefale at institusjonen ser nærmere på både gjennomføringsgraden og forståelsen av programevalueringer, samt publiseringen av dem i kvalitetsdatabasen.

Gjennom en mer inngående gjennomgang av kvalitetsarbeidet på to områder (forskerutdanning/integrert mastergradsprogram i farmasi) har komiteen sett kvalitetssikringssystemet i bruk, og samtidig konstatert at det gjøres et betydelig kvalitetsarbeid også på områder som ikke formelt omfattes av systemet. Dette betyr ikke at det ikke er sider ved kvalitetssystemet som kan forbedres, noe komiteen har påpekt i det foregående, og som gjenspeiles i kapittel 5 om komiteens råd til videre utvikling av kvalitetssikringssystemet ved Universitetet i Bergen.

Som en tydelig indikasjon på at universitetet jobber ambisiøst med sitt systematiske kvalitetsarbeid, har komiteen notert seg Samdalutvalgets innstilling (Revisjon av kvalitetssikringssystemet for utdanning – innstilling fra Samdalutvalget) fra 2008. Utvalget ble nedsatt for blant annet å følge opp anbefalingene fra NOKUTs evaluering av systemet for kvalitetssikring av utdanningen i 2007. Utvalgets mange og gode forslag er i stor grad fulgt opp i det systemet som nå foreligger.

Komiteens vurdering er at systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Universitetet i Bergen er tilfredsstillende, og den anbefaler at det godkjennes.

5 Komiteens råd om videre utvikling av kvalitetsarbeidet

Med utgangspunkt i de vurderinger som er gjort av systemet for kvalitetssikring av utdanningen ved Universitetet i Bergen, har komiteen følgende anbefalinger for videre utvikling av institusjonens kvalitetsarbeid:

- Universitetet bør se på om ikke kvalitetssikringssystemet også formelt bør omfatte ph.d.-utdanningen (tredje syklus). Når bl.a. emneevaluering og forskerutdanningsmelding allerede ligger inne som krav, fortoner det seg nærliggende å integrere forskerutdanningen i et samlet kvalitetssikringssystem.

- Påse at midtveisevalueringene inneholder et innslag av dokumentasjon av reell progresjon i forhold til prosjektplan (ph.d.- forskriftens bestemmelser om midtveisevaluering inneholder ikke dette i dag).

- Universitetet bør se på muligheten for å øke kapasiteten på kurs, seminarer og andre former for opplæring i veiledningspedagogikk for veiledere på alle nivåer.

- Komiteen anbefaler universitetet å vurdere en mer ensartet praksis mellom fakultetene med hensyn til organisering, roller, navn på organer og oppgavefordeling på forskerutdanningen.

- Institusjonen bør vurdere å stramme inn sin evalueringspraksis slik at det fastslås at emner og programmer der det nylig har skjedd store endringer blir evaluert raskere enn etter de tre (emne) og fem (program) år som håndboka for kvalitetssikring i dag fastsetter.

- Komiteen anbefaler at institusjonen ser nærmere på både gjennomføringsgraden og forståelsen av programevalueringer, samt publiseringen av dem i kvalitetsdatabasen.

- Det bør gjennomføres en programevaluering ved det integrerte mastergradsprogrammet i farmasi i løpet av kort tid.

- Det bør vurderes å innføre to veiledere pr student som en fast ordning for det selvstendige arbeidet i mastergraden for studenter ved profesjonsutdanningen i farmasi.

- Institusjonen bør initiere en diskusjon med alle relevante parter om mulige løsninger for kvalitetssikring av praksisperioden for farmasistudenter.

- Universitetet bør vurdere om det skal være studentrepresentasjon i styringsgruppa for Senter for farmasi.

- Komiteen anbefaler institusjonen å vurdere nødvendigheten av å ha et såvidt stort innslag av toppledelse i styringsgruppa for Senter for farmasi.

- Komiteen vil anbefale at UiB vurderer å sette samme karakterkrav for opptak til alle institusjonens doktorgradsprogram.

6 Vedlegg

6.1 Sakkyndig komités mandat

MANDAT FOR SAKKYNDIGE KOMITEER VED EVALUERING AV INSTITUSJONENES KVALITETSSIKRINGSSYSTEM

Fastsatt av NOKUTs styre 5. mai 2003, revidert 17.12. 2008, tilpasset Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010.

Den sakkyndige komiteen skal evaluere institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen, og vurdere om dette er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier.

Komiteen skal gi en entydig og begrunnet konklusjon om hvorvidt institusjonens system for kvalitetssikring er tilfredsstillende.

Evalueringen skal gjennomføres med en konstruktiv holdning til institusjonen, og komiteen skal også gi råd om det videre kvalitetsarbeid ved institusjonen.

Hvis evalueringen avdekker klare indikasjoner på alvorlig kvalitetssvikt i enkeltstudier, skal dette bemerkes i komiteens rapport. Komiteens vurdering skal baseres på følgende materiale:

- institusjonens beskrivelse av kvalitetssikringssystemet
- dokumentasjon av utført kvalitetssikring / kvalitetsarbeid som institusjonen legger fram. Komiteen kan be om å få seg forelagt et hvilket som helst materiale som den anser at kan ha betydning for vurderingen
- komiteens erfaringer og funn ved institusjonsbesøk. Komiteen avgjør hvem den vil treffe og hvilke enheter den vil besøke

Komiteen skal nedfelle sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport. Komiteen skal kvalitetssikre rapportens faktiske opplysninger før den avgis.

Komiteen arbeider på oppdrag fra og avgir sin rapport til NOKUT. Oppdraget er avsluttet når NOKUT har fattet vedtak i saken. Inntil oppdraget er avsluttet, skal de sakkyndige ikke ta del i den offentlige debatt om saken.

6.2 Dokumentasjon fra Universitetet i Bergen

Dokumentasjon mottatt forut for innledende besøk

- Presentasjon av UiB med oversikt over studietilbudene
- *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia*
- *Utdanningsmelding 2010*
- *Utdanningsmelding 2011*
- *Utdanningsmelding 2012*
- *Notat til sakkyndig komité i NOKUT om status, suksesser og utfordringer i kvalitetsarbeidet ved Universitet i Bergen*

Dokumentasjon mottatt forut for hovedbesøket

Kvalitetssikring av forskerutdanningen:

- Forskrift for Ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen
- Håndbok for forskerutdanningen
- Handlingsplan for forskerutdanningen
- Avtale ved opptak til organisert forskerutdanning
- Opptaksbrev til organisert forskerutdanning
- Framdriftsrapporter
- Eksempler på midtveisevalueringer
- Forskerutdanningsmeldinger 2011-2012
- Overgripende UiB-initierte undersøkelser
- Reglementer/retningslinjer for opplæringsdelen i fakultetenes doktorgradsprogrammer
- Bestemmelser/retningslinjer for organiseringen av veiledning i doktorgradsprogrammene
- Regler for universitetets forskningsutvalg
- UiBs oppsummering av forskningsutvalgets virksomhet 2009-2013
- Mandat for programutvalget for forskerutdanning ved Det medisinsk-odontologiske fakultet
- Mandat for forsknings- og forskerutdanningsutvalget ved Det humanistiske fakultet

Kvalitetssikring ved integrert mastergradsprogram i farmasi:

- Studieplan (inkl. plan for avvikling av praksis) for integrert mastergradsprogram i farmasi
- Eksempler på gjennomførte emneevalueringer ved programmet
- Eksempler på instituttenes rapportering om kvalitetsarbeid til fakultetet/programstyret
- Programsensorrapporter
- Programevaluering (sist gjennomførte)
- Avtale om veiledning av masterstudenter
- Utdanningsplan
- Kandidatundersøkelse

6.3 *Program for den sakkyndige komiteens hovedbesøk ved institusjonen*

Onsdag 11. september

Tid	Aktivitet - intervju/møte med
09.00 – 11.00	Internt komitémøte
11.15 – 12.00	Representanter for universitetets sentrale forskningsutvalg
12.00 - 13.00	**Lunsj**
13.15 – 14.00	Representanter for fakultetenes forsknings- og forskerutdanningsutvalg
14.15 – 15.00	Stipendiater/dr. gradsstudenter
15.15 – 16.00	Vitenskapelig ansatte med veiledningserfaring på ph.d.- nivå

Torsdag 12. september

Tid	Aktivitet - intervju/møte med
09.00 – 10.00	Internt komitémøte
10.15 – 11.00	Representanter for fakultetenes forskerutdanningskoordinatorer
11.15 – 12.00	Stipendiater/dr. gradsstudenter II
12.00 - 13.00	**Lunsj**
13.15 – 14.00	Representanter for programutvalg for farmasi
14.15 – 15.00	Representanter for styringsgruppe ved Senter for farmasi
15.15 – 16.00	Studenter, tillitsvalgte

Fredag 13. september

Tid	Aktivitet - intervju/møte med
09.00 - 10.00	Internt komitémøte
10.15 – 11.00	Emneansvarlige, farmasi
11.15 – 12.00	Studenter, ikke tillitsvalgte
12.00 – 13.00	**Lunsj**

13.15 - 13.45	Komitémøte
14.00 – 14.30	Tilbakemeldingsmøte
14.30 – 15.30	Komitémøte

6.4 NOKUTs kriterier for evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Evalueringskriteriene finnes i kapittel 6 i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften).

Kapittel 6 Evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring av utdanningen

§ 6.1 NOKUTs evalueringskriterier

Ved evaluering av institusjonenes interne kvalitetsarbeid gjøres det en helhetlig vurdering av kvalitetssikringssystemet og institusjonenes aktive bruk av det. Det skal legges vekt på:

a. Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur: om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer,

b. Mål, plan og ledelsesforankring: om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonenes behov,

c. Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene: om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier,

d. Analyse, vurdering og rapportering: om den informasjonen som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå,

e. Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring: om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres.

Merknad til kapittel 6

Institusjonene skal kontinuerlig og systematisk arbeide for å sikre og forbedre kvaliteten i utdanningen. Det interne systemet for kvalitetssikring av utdanningen skal frambringe kunnskap institusjonen trenger i sikringen og utviklingen av utdanningene som tilbys. Kvalitetssikringen skal omfatte alle studietilbud som en institusjon gir, alle deler av studiet og alle formidlingsformer. Gjennom faste rutiner og prosesser i en årlig syklus frembringes, vurderes og anvendes informasjon om det enkelte studium, og om institusjonens utdanningsvirksomhet generelt.

Institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten er institusjonens eiendom. Det er derfor institusjonen selv som ut fra egen størrelse, faglig profil og andre lokale behov bestemmer hvordan det skal utformes. Det samme gjelder for den dokumentasjonen som systemet frembringer.